

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ

"ΚΩΝΙΤΣΑ"
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΥΣΣΗΣ & ΚΑΪΡΗ 2
ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1968
ΑΡ. 72 - ΕΤΟΣ Ζ'

ΚΡΟΥΣΚΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Κόνιτσα

KONITSA

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΣΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
'Εκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»
ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καΐρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ : Δρ. 100 — Κοινοτήτων : Δρχ. 150 — Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 8
Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς Κονίτσης δρχ. 75

Διευθυντής : ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ, Ἄγιας Ζώνης 48 — Ἀθῆναι

Τυπογραφείου: Κ. Ἀθανασίου, Ἀριστοφάνους 9 — Περιστέρι

Ἀνταποκριτής ἐν Κονίτσῃ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ἀντιπρόπος ἐν Ἰωαννίνοις: ΑΡ. ΠΥΡΡΟΣ δικηγόρος, ὁδὸς Μπότσαρη τηλ. 654
» ἐν Θεσσαλονίκη: Κ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ Ἱατρός, ὁδὸς Ἰκτίνου 4, τηλ. 78.949

Ἐμβάσματα: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 83 (Τομεὺς 702)

Άλληλογραφία : ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΝ Ἄγιας Ζώνης 48 — Ἀθῆναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ἡ Παναγία τῆς Πάνω Κόνιτσας

ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ

: Παραδείγματα πρὸς μίμησιν ἀπὸ τὴν Ἐλβετία

ΓΙΑΝ. Λ.

: Παζαριοῦ ἀνατομὴ

ΣΤ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

: Ρουμανικὴ Προπαγάνδα

Β. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

: Βουλὴ Θεοῦ

ΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

: Γούσια Τσάκας

ΠΕΤΡΟΥ ΔΟΒΑ

: Ἐπιστολὴ: Γιὰ τὸν Τουρισμὸ στὴν Κόνιτσα

Πένθη

: Ὁλγα Γούναρη

ΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ

: Νέα ἀπ' τὴν πατρίδα

Παραδείγματα πρὸς μίμησιν ἀπὸ τὴν Ἐλβετία

Οὕτε πρῶτα, οὕτε τελευταῖα εἶναι τὰ παραδείγματα τοῦ παρακάτω ἀρθρου (παραμένου ἀπὸ τὸ «Βῆμα» τῆς 18.4. 1968) ποὺ δείχνουν πὼς μπόρεσαν ὥρισμέναι Ἐλβετικὰ χωριά, μέσα σὲ λίγα χρόνια ν' ἀλλάξουν δψη καὶ νὰ γίνουν κέντρα μὲ ὑψηλὴ πολιτιστικὴ καὶ οἰκονομικὴ στάθμη.

Τὰ παραδείγματα αὐτά, πρέπει νὰ γίνουν μάθημα σ' ὅσους Κονιτσιῶτες δὲν πιστεύουν στὶς δυνατότητες ποὺ περικλείει ὁ τόπος μας. Δυνατότητες βέβαια γιὰ κάποιο στάνταρ ἀναπτύξεως, πολὺ ψηλότερο ἀπὸ τὸ συνηθισμένο στὰ ἑλληνικὰ πρότυπα.

Πόσες φορὲς μέχρι σήμερα δὲν ἔχουμε μιλήση, ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ μας γιὰ τοὺς δυναμικοὺς ἀναπτυξιακοὺς πόλους τοῦ τόπου μας;

“Ἄς εἶναι, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀναδημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀρθρου, θὰ ξανατονήσουμε τοὺς βασικοὺς τουριστικοὺς στόχους τῆς Κόνιτσας:

Μέχρι πρὸ δύο χρόνων ἐτῶν τὸ Σαβονιὲν ἦτο ἔνα μελαγχολικὸν χωρίον τῆς Ἐλβετίας, ἔνας παλαιός σταθμὸς εἰς τὴν δίοδον τοῦ Ζύλιερ ποὺ ὄδηγει εἰς τὸ Σαίντ Μόριτς. Οἱ ταξιδιῶται ἔξεχύνοντο μέσω τοῦ Σαβονιὲν εἰς τὰς μακρινὰς περιοχὰς χωρὶς νὰ φίπτουν ἔστω καὶ ἔνα βλέμμα εἰς τὰ ξύλινα σπίτια του ποὺ ἀργά, ἀργά ἐρειπώνοντο. Οἱ νέοι κάτοικοι τοῦ χωριοῦ εἶχαν ἀπομακρυνθῆ καὶ ἡ μέση ηλικία τῶν ἀπομενόντων κατοίκων ἦτο 55 ἐτῶν.

Ἐνας Ἐλβετὸς ἐπιχειρηματίας ποὺ εἶναι τώρα ὁ τοπικὸς διευθυντὴς τουρισμοῦ ἀνέλαβε νὰ σώσῃ τὸ χωρίον. Ἀναγκασθεὶς νὰ ἀποσυρθῇ ἀπὸ μίαν ἔξεχουσαν θέση ποὺ κατεῖχε λόγῳ τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς ύγείας του, ἐπεζήτησε κάτι τὸ διλιγόντον ἀπαιτητικὸν ποὺ θὰ τοῦ παρεῖ-

— Δυὸς φράγματα στὸν Ἀῶ. Σχηματισμὸς ὠραιότατων, μοναδικῶν λιμνῶν. Μοτέλ Περίπτερα.

— Πισίνα κολυμβητικὴ δίπλα στ' αὐλάκι στὰ Μεϊντάνια ἀπ' τὸ ἀνανεσύμενο νεόδο τ' αὐλακιοῦ.

— Διαμόρφωσις ἀγορᾶς. Ηφαστάθεια νὰ δοθῇ στὰ χτίσματα τοπικὸς ἡπειρωτικὸς χαρακτήρας (ξύλινες λόντζες, ξύλινα στέγαστρα κλπ.). Ἐπιχωμάτωση τοῦ λάκκου στὸ Στρατῶνα καὶ διαμόρφωση πλατείας καὶ δρόμου. Περίπτερο στὴν πλατεῖα Φρειδερίκης μὲ λόντζα ἀπὸ κάτω ξύλινη. Ἐπιχωμάτωση λάκκου Ρούβαλη. Δημαρχιακὸ Μέγαρο. Μοτέλ μέσ' τὴν Κόνιτσα κλπ.

— Διαμόρφωση στὶς ἐξωτερικὲς βρύσες κάθε γειτονιᾶς.

— Δρόμοι γιὰ τὴν Ἀγία Βαρβάρα. Γιὰ τὸν Ἀηγιάννη κλπ.

— Περίπτερο στὸ Βοϊδομάτη.

Κόστος ὅλων τῶν παραπάνω γύρω στὰ 12.000.000 δοχ.

★

χε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἐνεργητικότητά του. «Εἶχα συνηθίσει εἴπε, εἰς τὴν ἴδεαν νὰ εὔεργετῶ ἄλλους ἀνθρώπους, ἐνῶ ταῦτοχρόνως ἐκέρδιζα χρήματα καὶ ἔτσι ἐσκέφθηκα ὅτι θὰ μποροῦσα νὰ κάνω κάτι ἀξιόλογον. Ἡτο τρομερὸ νὰ βλέπω ἔνα χωριό νὰ καταστρέφεται καὶ νὰ ἐρειπώνεται. Τοῦτο δὲν ἦτο καλὸ γιὰ τὴν χώραν».

Μὲ ἔνα τρόπον ποὺ φαίνεται δυνατὸς μόνον εἰς τὴν Ἐλβετίαν καὶ τὴν Ἀμερικὴν τὰ ἀναγκαῖα ἴδιωτικὰ κεφάλαια συνεκεντρώθησαν σχεδὸν ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς. Ἐντὸς τοῶν ἡ τεσσάρων ἐτῶν ἐδημιουργήθη ἐκεῖ δρειβατικὸν κέντρον, ποὺ ἐκαλεῖτο νὰ ἔχει πηγετήση τὰς πλέον εὐημερούσας τάξεις τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰσέρρευσαν

Έκει ίνπάλληλοι, μικροκαταστηματάρχαι, φοιτηταί καὶ εἰδικευμένοι ἐργάται ἀπὸ τὴν Ἐλβετίαν, τὴν Γερμανίαν, τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Ὀλλανδίαν. Ὁ διευθυντὴς τουρισμοῦ ἴσχυρίσθη ὅτι ἐντὸς τριετίας κατεβίβασε τὸν μέσον ὄρον ἡλικίας τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου. Οἱ νέοι ἐπέστρεψαν διὰ νὰ διδάξουν σκί, ἄλλοι εἶναι μηχανικοὶ αὐτοκινήτων, βοηθοὶ εἰς καταστήματα καὶ εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα τῆς βιομηχανίας τῶν χειμερινῶν σπόρων. Ἔνας ξενοδόχος ποὺ εἴχε ἐγκαταλείψει τὸ Σαβονιὲν γιὰ νὰ ἐργασθῇ ἄλλοι, ἐπέστρεψε διὰ νὰ διευθύνῃ τὸ κυριώτερον ξενοδοχεῖον τοῦ χωρίου, μόλις ἀνεκάλυψε ὅτι ἔκει θὰ μποροῦσε κάλλιστα νὰ κερδίσῃ τὴν ζωήν του. Ὁ ἐγχώριος γαλακταπάλης ἐγκατέστησε μοντέρνας συσκευάς καὶ ἥδη κάνει «χρυσὲς δουλειές» μὲ τὸ τυρί ποὺ παρασκευάζει καὶ ἔχει μεγάλη κατανάλωσι εἰς τὰ «σαλέ». Εἶναι σὰν ένα παλαιὸν ἐγχειρίδιον ποὺ ἔξεγχρονίσθη. Ἀσφαλῶς πρόκειται περὶ καθαρᾶς εἰκόνας τοῦ τὶ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ χάρις εἰς τὴν ἴδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῶν Ἀλπεων, εἰς τὰ γαλλικὰ δροπέδια τῆς Σαβοΐας τὸ κράτος ἔχει ἐπιτελέσει ἀνάλογον ἔργον. Τοῦτο ὑπῆρξε ἀναγκαῖον, διότι ἀντὶ νὰ ἓπαρχη πληθυσμὸς συνηθισμένος εἰς τὴν ἔξωτερηκὴν ἐπιρροὴν καὶ ἀναμένων βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς του, δπως συνέβαινε εἰς τὴν Ἐλβετίαν, οἱ προγραμματισταὶ ἀντεμετώπισαν πρωτογόνους καὶ ἀπομεμονωμένας κοινότητας δρεινῶν χωρικῶν ποὺ κατείχοντο ἀπὸ ἔμφυτον ὑποψίαν περὶ οἰουδήποτε νέου καὶ ξένου πράγματος. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ δημιουργηθοῦν νέα χωρία ἐπὶ τῶν παλαιῶν, ἴδρυθησαν νέα δρεινὰ κέντρα σχεδὸν ἐκ τοῦ μηδενὸς.

KAI ΟΤΡΑΝΟΞΥΣΤΑΙ

Τὸ Μενούνιό εἶναι ἔνα ἀπὸ τὰ ὑπὸ κατασκευὴν κέντρα αὐτά. Κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἐδημιουργήθησαν ἔκει δύο «οὐρανοξύσται» μὲ ταράτσαν καὶ πολλὰ χειμερινὰ σπόρων, δπου προηγουμένως ὑπῆρχαν μόνον βοσκότοποι. Μπορεῖ εἰς ὅλους νὰ μὴ ἀρέσουν, ἄλλα ἔνας ἐνθουσιώδης ἐπισκέπτης εἴπε ὅτι τὸ σκὶ ἔφθασε εἰς τὸν 20όν αἰῶνα. Ὁλίγα μίλια μακρύτερα, οἱ χωρι-

κοὶ ἔξακολουθοῦν νὰ ζοῦν μαζὶ μὲ τὰ ζῶα τῶν εἰς ἔρειπωμένα σπιτάκια ποὺ ἀκόμη καὶ ἀπὸ μακρονὰ δίδουν τὴν ἐντύπωσιν τῆς πτωχείας. Ἐπεσκέφθη μὲ τὸν διευθυντὴν τοῦ τουρισμοῦ ἔνα τέτοιο νοικοκυριό. Εἰς ἔνα κελλάρι εἶδα τὰς τρεῖς ἀγελάδας τῆς οἰκογενείας νὰ εἶναι δεμέναι εἰς τὸν τοῖχον. Ἐνα χαμηλὸ χώρισμα διήρει τὸν χωρὸν εἰς δύο καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὸν ὑπῆρχε ἔνα ὑπνοδωμάτιο, μία τραπεζαρία καὶ μία κουζίνα διὰ τὸ ἀνδρόγυνον μὲ τὰ τέσσαρα τέκνα του καὶ ἔνα πάπτον. Μᾶς ἔβλεπαν μὲ ψυχρὰν ὑποψίαν.

Ὁ διευθυντὴς τουρισμοῦ μοῦ εἶπε: «Ἡ δουλειά μου εἶναι δύσκολη. Δὲν καταλαβαίνουν ὅτι θέλω νὰ τοὺς βοηθήσω. Νομίζουν ὅτι ηλθα νὰ τοὺς ληστεύσω. Τὸ χωρίον εύρισκεται ἐπὶ ἐδαφῶν ποὺ ἀνήκουν εἰς ταιούτους ἀνθρώπους. Ἐπει ὅπως εἶναι, δὲν ἀξίζουν τίποτε, ἄλλα ποτὲ δὲν θὰ ἥθελαν νὰ πωλήσουν οἰκειοθελῶς ἀκόμη καὶ ἀν τοὺς ἐδίδετο καλὴ τιμή. Εὔτυχῶς είμαι εἰς θέσιν ν' ἀπαλλοτριώνω, διότι ἄλλως δὲν θὰ εὑμεθα εἰς θέσιν νὰ κάμωμεν τίποτε».

Πρὸ δλίγων ἐτῶν ἔζων εἰς τὴν κοιλάδα περὶ τὰ 2.000 ἄτομα, ἄλλα σήμερα δὲν εἶναι παρὰ 1.000. Δὲν ὑπάρχει ἐργασία διὰ τοὺς νέους καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ ἤνοιξε τὰ σύνορα εἰς τὰ μεγάλα καὶ πλούσια ἀγροκτήματα τῆς Ὀλλανδίας, τὰ μηρὰ δρεινὰ νοικοκυριὰ ταχέως ἔξαφανίζονται. Παρὰ ταῦτα ἡ ἀντίστασις εἰς τὴν τουριστικὴν κίνησιν ὑπῆρξε ἴσχυρὰ. Οἱ κάτοικοι δυσπιστοῦν πρὸς τοὺς ξένους ὄσονδήποτε πλουσίους καὶ ώφελίμους διὰ τὴν περιοχὴν των. Μόνον μὲ μεγάλην δυσκολίαν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νέους ἐπείσθησαν νὰ διδάσκουν σκὶ εἰς τοὺς περιηγητάς.

1.000.000 ΣΚΙΕΡ

«Εὔτυχῶς, εἶπε ὁ διευθυντὴς τουρισμοῦ, ὁ πατᾶς εἶναι νέος καὶ προοδευτικὸς καὶ εἶναι μὲ τὸ μέρος μας. Οἱ κάτοικοι εἶναι καθολικοὶ τὸ θρήσκευμα καὶ χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ πατᾶ, τῆς παλαιᾶς σχολῆς ποὺ θὰ ἀπεκάλει τοὺς περιηγητάς, τὰ νυκτερινὰ κέντρα καὶ οὕτω καθεξῆς ἔργα τοῦ Σατανᾶ, δὲν θὰ ἤξερα τὸ θὰ κάναμε. Ἄλλ ὁ ιερεὺς αὐτὸς εἶναι διδάσκαλος τοῦ σκί.

Παζαριού ἀνατομή

ΤΟῦ κ. ΓΙΑΝ. Λ.

Ζ'

Μὲ τὴν ἄνοιξη, σὰν γλύκαινε ὁ καιρὸς (εν ἀεράκι «συγκλονιστικὸ τῶν αἰσθήσεων» πούρχονταν ἀπ' τὸ Νοτιά, ἔκανε νὰ φουντώνουν οἱ μαργωμένες ἀπ' τὴ χειμωνιὰ γῆινες λαχτάρες τῶν κονιτσιωτῶν) τὸ παζάρι τῆς Κόνιτσας ἐπαιρνε μιὰν ἄλλη ὅψη. Γιομάτη γραφικότητα.

Τὰ μαγαζιά καὶ τὰ στενοσόκακα, πλημμύριζαν ἀπ' τὶς θορυβώδικες κομπανίες τῶν ἀναχωρούντων μαστόρων,

κάτι λίγα πράγματα νὰ στείλουν ἀκόμα στὸ χωριό, ἔτσι γιὰ νὰ προλάβουν τὶς φαμίλιες τους ἵσαμε τὸ καλοκαΐρι, ἵσαμε ποὺ νὰ κρούξῃ ὁ κοῦκος καὶ νὰ καρπίσουν τὰ δέντρα, μιὰ πρώτη - τόσο ἀνθρώπινη, τόσο τρυφερὴ ἔκφραση - προέκταση τῆς σχηματικὰ ἀδιάπτωτης ἔγνοιας τῶν μαστόρων μας γιὰ τὸ ἐγκαταλειπόμενο σπίτι, στὴν τύχη τῆς ἀμφιβολῆς κλειστῆς οἰκονομίας, στὶς ὥρες τῆς δύ-

Ἐκπαιδεύει τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ καὶ τὸ καλοκαΐρι ἐκπαιδεύει καὶ τουρίστας».

Τὰ Μενούνιδ ἀναπτύσσεται ταχέως. Σήμερα μπόρει νὰ στεγάσῃ περὶ τὰ χίλια ἄτομα. Ἐντὸς εἴκοσι ἑτῶν θὰ μπορῇ νὰ στεγάσῃ 40.000 ἄτομα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ύπαρχουν τώρα 1.000.000 σκιέρ ἀναμένεται ὅτι ἑντὸς 10 ἑτῶν ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς θὰ ἔχῃ διπλασιασθῆ. Τὸ χωρίον αὐτὸς ἀποτελεῖ μίαν ἀπόδειξιν τῆς προόδου ποὺ ἐσημειώθη μὲ τὸ πενταετὲς σχέδιον τοῦ στρατηγοῦ Ντὲ Γκώλ ποὺ ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας τουρισμοῦ.

«Ἐμεθα τυχεροί, εἶτε ὁ διευθυντὴς τουρισμοῦ, ποὺ ἔχομεν κατευθυντήριον πολιτικὴν εἰς τὴν Γαλλίαν' ἄλλως δὲν θὰ είχαμεν σημειώσει καμίαν πρόοδον καὶ δὲν θὰ είχα ποτὲ δημιουργήσει τὸ Μενούνιδ. Οἱ ἀνθρώποι ἔσυνθησαν εἰς τὴν Ἰδέαν αὐτὴν. Τώρα μπορῶ νὰ ἀπαλλοτριώσω καὶ νὰ σχεδιάσω χωρίς νὰ ἀκούωνται διαμαρτυρίαι. Τώρα ὑπάρχει πρόοδος διὰ τὸν καθένα».

σκολης δουλειᾶς τοῦ χωραφιοῦ. Τὶ καημὸς στ' ἀλήθεια!

Μὲ τὶ καρδιά
πώ, πώ!
Μὲ τὶ ψυχή
νὰ πάω στὰ ξένα
χρυσή μου πέρδικα...

καὶ τὶς σιωπηλὲς (μ' αὐτὴ τὴν αάνιγματώδικη σιωπὴ τῆς προαιώνια καστρωμένης κοινωνίας) μάζες τῶν ἄρρυθμα κι' ἀμφίβολα κινούμενων πάνω στὸ καλντερίμι τοῦ παζαριοῦ καὶ τῆς πολιτείας, βλάχων - σαρακατσαναίων, ποὺ ξέκοβαν ἀπ' τὰ κοπάδια τους, ώς τοῦτα ἔφτωνταν στὸ γιοφύρι τοῦ Ἀώου, (ἀκολουθώντας τὸν ἀναλλοίωτο ἀπὸ αἰώνες δρόμο, στὶς παρυφὲς τῆς πολιτείας) κι' ἀνέβαιναν στὸ παζάρι, νὰ συναντήσουν τοὺς γνωστούς, νὰ κάνουν κάποια βιαστικὰ ψώνια - ἀλάτι καὶ μπομπότα (ἀραποσιτάλευρο)... Η νὰ ταιριάσουν κανένα κουδούνι, ποὺ τοὺς ἔλλειπε, στοὺς χαλκιάδες, κουδούνι βραχνό, κουδούνι μουγγὸ, κουδούνι λαγαρισττό, ἀνάλογα στὸ κοπάδι καὶ στὸ μεράκι τους,

(Τὶ ἀνείπωτη ἀρμονία ξεχύνουν μεσ' τὴ νύχτα ταῦτα τὰ σκαλιασμένα - ταιριοσμένα ἀρμονικὰ ἀπὸ μερακλή τσοπάνο κουδούνια,)

κι' ὑστερα νὰ τὰ συναντήσουν πέρ' ἀπ' τὴ Μακρυὰ Ράχη, στὸν ἀνήφορο τῆς Πλάκας, ἀπ' ὅπου θὰ τραβοῦσαν γραμμὴ πιὰ γιὰ τὶς καλοκαιρινὲς βοσκές τους. Στὸ Γράμμο... Στὸ Σμόλικα...

Παράξενη στ' ἀλήθεια ράτσα, κι' αὐτοὶ οἱ σαρακατσαναίοι. Ἀνέβαιναν στὴν ἀγορά, ὁμάδες ὁμάδες. Σὰν κρυφοὶ συνωμότες. Πάντα οἱ ἄντρες καὶ τὰ τσοπανόπουλα. Σπάνια οἱ σαρακατσάνισσες. «Περίφροντεις» καὶ σιωπηλοί, ἀποκαλούσαν γνωστούς κι' ἀγνώστους «κουμπάρους», ἔτρωγαν μάλιστα τὸ «ρώ» κι' ἐλεγαν «κουμπάγε - κουμπάγε».

— Ταχιὰ κουμπάρε ναρθῆς πάνω στὸ στανοτόπι, νὰ σὲ φιλέψω ψιμοτύρι... (τυρὶ τοῦ Αύγουστου. 'Εὰν τύχαινε, σμως τὸ κατακαλό-

καιρο καὶ ζύγωνες στὸ στανοτόπι ἔβλεπες τὸν κουμπάρο νὰ διπλοκουμπώνεται στὴν κάπα του καὶ νὰ στραβομουτσουνιάζει. Οἱ καημένοι σαρακατσαναῖοι δὲν ἥσαν ἀφιλόξενοι. "Ἐτσι μονόχνωτοι δπως ἥταν μόνοι τους στὰ λόγγα, ἀπλῶς ἀπόφευγαν τοὺς ξένους. Καὶ τοῦτον πρωτεϊκά.

— Κάνει κρύο ἐδῶ κουμπάρε, δὲν ξέρεις τὶ κρύα κάνει ἐδῶ κουμπάρε... Ποῦ νὰ σταθῆς ἐδῶ κουμπάρε...)

Στὰ χέρια τους κρατοῦσαν κάτι θαυμάσια πελεκημένες γκλίτσες - σὰν ἥταν βέβαια τὸ κεφάλι τῆς γκλίτσας - ἀπὸ ξύλο γιατὶ τὸ κοκάλινο κεφάλι δὲν σηκώνει κεντίδια. - Κάθε γκλίτσα καὶ σχέδιο. 'Ωραῖα ἀνθρώπινα κεφάλια. Φίδια σταυροδιπλωμένα, ποὺ κατέβαζαν τὰ μισάνοιχτα στόματά τους στὴν ἄκρη τοῦ κεφαλιοῦ. Κι' ἄλλα ζῶα, λογῆς - λογῆς - ποὺ νὰ κρούη ὁ μύλος κι' ἡ μισὴ ἡ φτερωτή, δπως λένε. "Ολα φτιαγμένα μερακλίδικα τὶς ἀτέλειωτες ὥρες τῆς ἀναδουλειᾶς, ἀνάμεσα στ' ἀρμέγματα καὶ τὶς λυκοπαγάνες, ἀνάμεσα στὸ πότισμα, στ' ἀλάτισμα, στὸ γαλομέτρο καὶ τὸ τυροκομείο, ἀπὸ βλάχους πελεκάνους, μὲ τὸ μπινέλι (κοπίδι), πάνω σὲ παραδοσιακὰ σχέδια, μισοκαμμένα πότε - πότε στὶς χαρακιές, ἔτσι γιὰ νὰ προβάλλωνται οἱ μυστηριακὲς - ἰερὲς μορφὲς τῶν σχεδίων, ποὺ τὶς χούφτωνε ὁ τσομπάνης στὶς ἀνήμπορες - μοναχικὲς ὥρες μεσ' τὰ λόγγα, κι' ἔβρισκε παρηγοριά, κι' ἀντλοῦσε δύναμη. Οἱ ἴδιοι πελεκάνοι σκάλιζαν τὶς γυναίκειες ρόκες, καὶ τὶς σφραγίδες γιὰ τὶς λειτουργιές. Φτιάχναν ἀκόμα τὰ ξυλοχούλιαρα καὶ τὰ σφονδύλια...

Βάση τῆς φορεσιᾶς τους, ἡ φουστανέλλα, δεμένη μ' ὡραῖο μεταξωτὸ ζουνάρι - ὅταν βέβαια δὲν φοροῦν τὴ μπουραζάνα, ἀπὸ τραγόμαλλο, ἡ τὸ πανωβράκι ἀπὸ μάλλινο ὑφασμα. 'Απόξω, κοντὰ στὸν ἀφαλὸ κρέμεται τὸ σελλάχι, κρατημένο ἀπὸ πέτσινη λωρίδα. Καὶ τὶ δὲν εἶχε μέσα κεῖνο τὸ ἔρμο τὸ σελλάχι! 'Απὸ πάνω, τὸ κοντό, πουκάμισο μὲ πλατιὰ μανίκια (ἔνα εἶδος φουστανέλλας τοῦ χεριοῦ), κεντημένο μ' ὡραία σταυροβελονιά, ἔργο τῆς ὑπομονετικῆς σαρακατσάνισσας, στὴν τραχηλιά. "Εξω ἀπ' τὸ κοντό, μαῦρο ἡ γαλανὸ γελέκι, κι' αὐτὸ κεντημένο μερακλίδικα καὶ μὲ κουμπιὰ σειρὲς - σειρές. Πάνω ἀπὸ τὸ γελέκι, τὸ τσιπούνι (ἡ κοντόσσα δπως τὴν ἔλεγαν) μὲ τὰ δυὸ μανίκια αἰώρούμενα στὴν πλάτη. Κι' ἔπειτα ἡ φλοκάτη καπότα, ἀκουμ-

πισμένη μόνο στὸν ἔνα ώμο, στὸν ώμο τοῦ αριστεροῦ χεριοῦ.

Στὰ καλάμια τοῦ ποδιοῦ ἄσπρες καλοτεντωμένες κάλτσες. Σφίγγονται κάτω ἀπ' τὰ γόνατα μὲ καλτσοδέτες - τεζγέδες - μαῦρες μεταξωτές. Τσαρούχια, κατάφορτα ἀπὸ πρόκες, ἥταν τὰ μόνα «ήχοῦντα» ἔξαρτήματα τῶν βλάχων. Καὶ στὸ κεφάλι, ἄλλοτε μιὰ κεντημένη σκούφια κιᾶλλοτε (τὶς περισστερες φορές) μαντήλιες σὰν τσεμπέρι.

(Τὶς μαντήλιες τοῦτες, κατὰ τὸν μακαρίτη τὸν Κουζάρα, τὶς φόρεσαν οἱ σαρακατσαναῖοι τῆς Θεσσαλίας κατὰ διαταγὴ τῶν Τούρκων, ὅταν οἱ Τούρκοι κατάχτησαν τὴ Θεσσαλία χωρὶς καμμιὰ ἀντίσταση τῶν σαρακατσαναίων. Τότε πῆραν τὶς μαντήλιες ἀπ' τὰ κεφάλια τῶν γυναικῶν καὶ τὶς φόρεσαν στοὺς ἄντρες ἐνδειξη ἐσχάτης περιφρόνησις γιὰ τὴ δειλία τους - καὶ τὶς σκούφιες τῶν ἀντρῶν, τὶς ἔδωσαν στὶς γυναίκες. Πραγματικά, οἱ σαρακατσάνισσες φοροῦν ἀκόμα καὶ σήμερα κάτι δλοστρόγγυλα μαῦρα καπέλλα ποὺ μοιάζουν μὲ φέσια ἀντρικά).

Τὰ τσοπανόπουλα, ποὺ ἀκολουθοῦσαν τοὺς μεγάλους - μάτι ζωντανὸ κι' ἀπονήρευτο - ἐνῶ φοροῦσαν τὰ ἴδια ροῦχα, εἶχαν ἔνα περιεργό κόψιμο καὶ χτένισμα στὰ μαλλιά τους. Κουρεμένοι γύρα - γύρα, ἀφιναν πάνω στὸ μέτωπο ἔνα ἀνυπόταχτο τσουλούφι, τὴν πόλκα, ποῦκρυθε πολλὲς φορὲς τὸ ἔνα μάτι...

.....

Οἱ μαστόροι κι' οἱ σαρακατσαναῖοι, ζούσαν σὲ μιὰν ἀντίστροφη σχέση μετακίνησης.

Οἱ πρῶτοι μὲ τὴν ἀνοιξη ἐγκατάλειπαν τὴν «πατρίδα», κουβαλῶντας τὰ μαστορικὰ σύνεργα πάνω σὲ μουλάρια καὶ γαϊδούρια κι ἀποχαιρετοῦσαν μὲ πικρὰ τραγούδια καὶ κλάματα ξερριζωμοῦ, μὲ βιολιὰ καὶ λαγούτα. Μιὰ πλόσκα μὲ παλιὸ κόκκινο κρασὶ, περνοῦσεν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα γιὰ τὸ κατευώδιο, κι ἔπειτα... μακριὰ σᾶν νάταν ὄνειρο, τὸ κούνημα τῶν ἄσπρων μαντηλιῶν, πέρ' ἀπ' τὴν ποταμιά. Καὶ τίποτ' ἄλλο...

(Τὸν πῆραν τὸν Κολιό,
τὸν πῆραν οἱ μαστόροι
παιδί ἀπ' τὸν σκολειό
νὰ μάθῃ πηλοφόροι
καρδιὰ πονετική
τὸν ξέβγαλε μὲ κλάμα
«Τετράδη - Κυριακή
θὰ καρτερῶ γιὰ γράμμα».

Δὲν σώνει ἄλλο νὰ δῆ
παιδεύεται τὸ μάτι
κρατοῦσε ἔνα ραβδί¹
τὸ στρῶμα του στὴν πλάτη.

Μᾶς ἔφυγε ὁ Κολλιός
κι' εἶχε μιὰ τέτοια λύπη
θᾶναι ὅλοι ἐδῶ τ' Ἀηλιός
καὶ μόνο αὐτὸς θὰ λείπῃ).

Κι' οἱ δεύτεροι, ἔφταναν στὴν «πατρίδα»
(οἱ σαρακατσαναῖοι θεωροῦν σὰν πατρίδα
τους τὸ βουνό, τὴν «βουνίσια πατρίδα», ποὺ
ἔχουν καημὸ νὰ μένουν κι' ἐπιθυμοῦν νὰ τα-
φοῦν σὰν πεθάνουν) γιομάτοι εύφρόσυνη διά-
θεση ποὺ ξαναντάμωναν τὰ κονάκια τους,

(κατοικίες κάτω ἀπὸ γερτὲς κοτρῶνες πε-
ριτοιχισμένες μὲ ξηρολιθιές. Στὴ μέση πυρο-
μάχος. Μὲ προθάλαμο, τὸ «φρετζάτο», ὃπου
ἀριστερά, καθὼς μπαίνουμε στέκεται μπηγμέ-
νη στὸ χῶμα ὅρθια ξερὴ ἐλατοκορφή, μὲ δι-
χάλες, ὁ «κρεμανταλάς» ποὺ λένε πάνω στὸν
ὅποιο κρεμοῦνται τὰ σέα καὶ τὰ μέα - τὸ συ-
γύριο τοῦ βλάχικου). Χαρούμενοι ποὺ θὰ ξα-
νάβλεπταν τὰ χορταριασμένα λειβάδια. Τὶς
στρούγγες τῶν ζωντανῶν... ὅλα τοῦτα ποὺ ὀ-
νειρεύονταν, κάτω στὰ χειμαδιά,

(πόσα μέτρα χιόνι θᾶχει τώρα τὸ κονάκι
μας;... τὶ νεροπομπὲς πῆραν τώρα τὰ ξύλα
μας;)

νύχτες ὀλόκληρες, μεσ' τὴν τσοπάνικη κα-
λύβα, τὴν ἀχυροσκέπαστη, γύρω ἀπ' τὴ φω-
τιά, ὃπου ἀπλώνονται οἱ γυμνὲς πατοῦσες...
σ' ἔνα σύννεφο καπνοῦ ποὺ προκαλεῖ πονόμα-
το καὶ δάκρυα.

“Οταν ἔρχονταν τὸ φθινόπωρο, ἄλλαζαν τὰ
réματα στὸ παζάρι τῆς Κόνιτσας. Οἱ μαστό-
ροι ἔρχονταν τραγουδιστά. “Εμπαιναν στοὺς
καφενέδες καὶ κέρναγαν γνωστοὺς κι' ἀγνώ-
στους. Διανυχτέρευαν στὰ χάνια. Καλοπληρω-
τάδες, ἀγόραζαν ἀπ' τὸ Παζάρι λογῆς - λο-
γῆς μπιχλιμπίδια καὶ ζαχαρωτά. Κι' ἀνηφό-
ριζαν τὴν Πλάκα ἀλαφροί καὶ καμαρωτοὶ σὰν
πέρδικες.

Τὶς Ἱδιες μέρες οἱ σαρακατσαναῖοι κατέ-
βαιναν ἀπ' τὰ βουνά. Περνοῦσαν ἀπ' τὴν ἄ-
κρη τῆς Τοπόλτσας, μακριές ἀτέλειωτες σει-
ρὲς μεσ' τὸν κάμπο, σὰ λιτανεῖες ἀκαθόριστες
κι' ἀδιάκριτες μεσ' τὴν καταχνιὰ τοῦ Ὁκτώ-
βρη. “Ολα γιαυτοὺς ἦταν μιὰ λύπη. Μιὰν ἀ-
τέλειωτη λύπη.

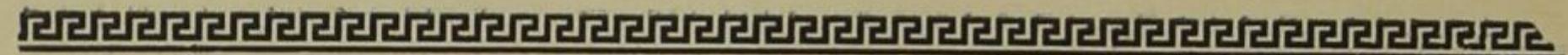
“Οσοι εἶχαν, δυὸς τρεῖς βδομάδες πρίν, κα-

τεβῆ μεσ' τὴν Κόνιτσα γιὰ νὰ πάρουν μέρος
στὸ Παζαρόπουλο, μόλις ἀγροικοῦσαν τὰ κου-
δουνίσματα τῶν κοπαδιῶν τους στὸν κάμπο
καὶ τὰ γαυγίσματα τῶν σκυλιῶν, μάζευαν
τὴν πραμάτεια τους γρήγορα - γρήγορα σὰν
κυνηγημένοι ἀπὸ μπόρα, κι' ἔφευγαν βιαστι-
κοί, ροβολώντας τὸν κατήφορο, τῆς Κόνιτσας,
μῆπως καὶ δὲν προλάβουν τοὺς δικούς τους,
στὴν μελαγχολικὴ τούτη πορεία πρὸς τὰ χει-
μαδιά...

Οἱ μαστόροι, τῆς Κόνιτσας, πίστευαν πῶς
ἔχτισαν τὸν κόσμο ὀλόκληρο. Γεννιὲς ὀλόκλη-
ρες. Χωριὰ ὀλόκληρα τὴν ἴδια τέχνη. Πυρσό-
γιανη, Βούρμπιανη, Καστάνιανη, Κεράσοβο,
Στράτσιανη... Κι' ἔπειτα οἱ Χιονάδες, τὸ Τύρ-
νοβο, τὸ Γοργοπόταμο, τὸ Πεκλάρι, τὸ Πλικά-
τι, ἡ Κουρτίνιστα...

Καὶ ποῦ δὲν εἶχε φτάσει ἡ χάρη τους...

Τὰ Μπαλκάνια ὀλόκληρα κι' ἡ Μικρὰ Ἀ-
σία ἥσαν γιομάτα ἀπὸ τὰ ἔργα τους. Γέφυρες,
Βρύσσες. Μοναστήρια. Ἐκκλησίες... Καὶ καμ-
μιὰ φορὰ ὀλόκληρες Πολιτεῖες καὶ Κάστρα.
Μαστόροι καὶ Μαραγκοί. Τεχνίτες καὶ
τσιράκια. Ταγιαδόροι (ξυλογλύπτες
πούφτιαχναν τὰ τέμπλα καὶ τοὺς ἄμβωνες τῶν
ἐκκλησιῶν καὶ τὰ κεντήδια τῶν ἀρχοντόσπι-
των). Πελεκάνοι (ποὺ σκάλιζαν τὶς πέτρες,
κι' ἔφτιαν λογῆς - λογῆς ξόμπλια στὶς βρύ-
σες, στὰ μοναστήρια, στ' ἀγκωνάρια τῶν σπι-
τιών). Ζωγράφοι (ποὺ διακοσμοῦσαν τοὺς ὄν-
ταδες στ' ἀρχοντικὰ σπίτια ζωγράφιζαν μὲ τὸ
πινέλο πάνω ἀπ' τὰ παράθυρα τὰ ψευτοπαρά-
θυρα - φεγγίτες). ‘Αγιογράφοι (ποὺ γιόμιζαν
τὰ τέμπλα τῶν ἐκκλησιῶν εἰκόνες κι' ίστοροῦ-
σαν μητροπόλεις καὶ μοναστήρια). Μαντεμι-
τζῆδες... Σχολεὶς ὀλόκληρες. Κινοῦνταν ἀπὸ
χωριό σὲ χωριό. Ἀπὸ πόλη σὲ πόλη. Κι' αὐ-
τοὶ κοπάδι Καραβάνια - Νταϊφάδες. Μιλοῦ-
σαν - τσίλιζαν ὅπως ἐλεγαν - τὴ δική τους
γλώσσα, τὴν κουδαρίτικη. Ζοῦσαν κοινοβιακὴ
ζωή, ἔχοντας ἐπικεφαλῆς τὸν πρωτομάστορα.
Μυθιστορηματικὴ μορφὴ κι' αὐτὸς ὁ πρωτο-
μάστορας! Μερακλής στὴ δουλειά. Φαντασία
στοὺς αύτοσχεδιασμοὺς. Εἶχε τὸ δικαίωμα
σὰν ἀνταμοιβὴ στοὺς κόπους του νὰ τοποθε-
τῇ τὴν πρωτόγονη λιθόγλυπτη, μάσκα του
στ' ἀγκωνάρια τῶν ἀρχοντόσπιτων πούχτιζε,
στὶς κόχες τοῦ ιεροῦ τῶν ἐκκλησιῶν, στὶς
βρύσες. Πονηρὸς στὶς διαπραγματεύσεις μὲ
τὸ μπαρὸ (τὸν κύριο τοῦ ἔργου), ὑπέγραφε
τελικὰ αὐτὸς σὰν ἐκπρόσωπος τοῦ νταϊφά τὰ

Ἐπιστολὴ πρὸς τὸ Περιοδικὸ

Γιὰ τὸν Τουρισμὸν στὴν Κόνιτσα

Ἀγαπητὲ κ. Λ...

Ἐν συγεχείᾳ τῶν ὅσων προφορικῶς εἴ-
παμε, σᾶς γράφω τὴν παροῦσαν μὲ τὴν
ἔλπιδα ὅτι ὁ Σύλλογος Κονιτσιωτῶν κάτι
θὰ κάμη ὥστε καὶ ἡ Κόνιτσα νὰ μπορῇ
νὰ δέχεται εὐπρεπῶς τουρίστες.

Τὴν Δευτέρα ἡμέρα τοῦ Πάσχα ἐπε-
σκέψθησαν τὴν Κόνιτσα στενοὶ συγγενεῖς
μου. Τὰ ἑστιατόρια καὶ τὰ καφενεῖα ἦ-
σαν κλειστὰ καὶ ἀναγκάσθηκαν νὰ ζητή-
σουν ἀπὸ ἕνα σπίτι λίγο γερό.

Κάποιος Κονιτσιώτης τοὺς εἶπε ὅτι τὴν
προηγούμενη ἡμέρα εἶχαν ἔλθει μὲ τουρί-
στες 2—3 πούλμαν. Δὲν βρῆκαν τίποτα
καὶ ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν.

Πῶς μὲ αὐτὲς τὶς συνθῆκες θὰ δημιουρ-
γήσουμε τουριστικὸ ρεῦμα γιὰ τὴν Κό-
νιτσα;

Στὸ Μονοδένδρι — Ζαγορίου ἐπῆγαν
τὶς γιορτὲς δεκάδες ἴδιωτικὰ αὐτοκίνη-
τα καὶ βρῆκαν φαγητὸ κλπ. καὶ διώρες δ

δρόμος γιὰ τὸ Μονοδένδρι δὲν εἶναι κα-
λός.

Εἰς τὸ φύλλον τῆς 24 Ἀπριλίου τοῦ
«Ηπειρωτικοῦ Μέλλοντος», βλέπω ὅτι με-
λετᾶται ἡ ἀνέγερσις τουριστικοῦ περι-
πτέρου εἰς τὴν Πλατεῖα τῆς Κονίτσης.
“Ἄς ἐλπίσωμε ὅτι ἡ μελέτη θὰ γίνη πρα-
γματικότης.

Πρὸ τριετίας εἶχα ἐπισκεφθῆ τὴν Χαλ-
κιδικὴν καὶ εἶδα ὥραιότατα τουριστικὰ
περίπτερα (ἑστιατόρια — καφενεῖα) εἰς
Ἴερισσόν, Νέα Μουδανιὰ καὶ Ν. Καλλι-
κράτεια. Καὶ ὅλα ἔχουν καθημερινὴν κί-
νησιν.

Γιατὶ ἡ Κόνιτσα νὰ μένῃ καθυστερημέ-
νη;

Ἡ Κοινότης θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ ζητή-
σῃ τὴν διοίθεια ἀπὸ τὸν Ε.Ο. Τουρισμοῦ.

Μὲ ἀγάπη
δικός σας
Π. ΔΟΒΑΣ

κοντράτα. Ἡταν ὑπεύθυνος ἀπέναντι Θεοῦ
καὶ ἀνθρώπων γιὰ τὴν τύχη τοῦ νταΐφα.
Φρόντιζε σὰ μάνα τοὺς μαστόρους του καὶ
τὰ πράματα (ζῶα), τὴν ὥρα ποὺ περνοῦσαν
τ’ ἀγεφύρωτα ποτάμια. Γνοιαζόταν γιὰ τοὺς
θερμασμένους (ἄρρωστους) τεχνίτες μὴν κα-
κοπάθουν, κι’ ἥξερε ὅλα τὰ ἰλιάτσα τῶν Ζα-
γορίσιων κομπογιαννιτῶν. Ξεμπέρδευε ἄν λά-
χαινε, μὲ διπλωματία, τὰ δύσκολα μπερδέμα-
τα τῶν νιόβγαλτων μαστόρων μὲ τὶς λυγερὲς
ἀγκίδες (κυράδες τῶν σπιτιῶν ποὺ δούλευαν).
Πόσος κόπος, ἀλήθεια, στὸν κάθε πρωτομά-
στορα, ἀλλὰ καὶ τὶ ἀθλος νὰ φέρῃ πίσω στὸ
χωριὸ δλόκληρο τὸ φλογισμένο ἀπὸ καημοὺς
αὐτὸ ἀσκέρι, ἀκέριο καὶ ἀλώβητο. Μοίραζε τὶς
εἰσπράξεις ἀνάμεσα στοὺς τεχνίτες, χωρὶς καμ-
μιὰ διάκριση (οὕτε καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του)
σὲ ἵσια μερίδια. Τὰ παιδιά, ποὺ κουβαλοῦσαν
λάσπη καὶ τὰ ζῶα πήγαιναν μὲ τὸ μῆνα. “Ἐ-
φευγαν οἱ καημένοι οἱ μαστόροι μὲ τὴν ἄνοι-

ξη σὰν τέλειωναν οἱ Ἀπόκριες κι’ ἔρχονταν
πίσω γύρω στ’ Ἀηδημητριοῦ.

«Τῆς ἔξορίας μου· μίκρυναν οἱ δρόμοι
τῆς νοσταλγίας ξεχείλισεν ἡ σφαῖρα,
τὰ φτερά μου ἐθεριέψανε, τὰ πρῶτα
τῆς ψυχῆς μου φτερά, κι’ ἀργοσαλεύουν
μὲ τὸ ρυθμό ποὺ γνώρισαν στὴν ἄξια
βουβὴ πατρίδα, ἐκεῖ ποὺ ἡ ἀρτηρία
ξυπνάει τὴν ἀρτηρία, ἡ φλέβα ἀνάβει
τὴ φλέβα, ὁ νοῦς τὸ νοῦ, κι’ ἀπὸ τὸν ἔνα
παλμὸ δ αἰχμάλωτος θεὸς ξεσπάει
τὴν πυρκαϊά ποὺ καταλεῖ καὶ πλάθει
τὴν πυρκαϊά ποὺ καταλεῖ καὶ πλάθει
τὶς θεῖες μορφὲς καὶ τὰ ἔργα...»

(Συγεχίζεται)

Γούσιας Τσάκας

Τοῦ κ. ΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

‘Ο Γούσια Τσάκας ήταν κι’ αὐτὸς ἔνας ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς τύπους τῆς παληᾶς Κόνιτσας, καὶ τὰ ἀνέκδοτά του εἶναι πολλὰ καὶ σπαρταριστικά.

Χρόνια καὶ χρόνια ήταν ἀγτάμα μὲ τὸ σύντροφό του τὸ Γιώργη Βαγγέλη Μυλωνᾶ η Βαγενᾶ — ποὺ τὸν ἔλεγαν Ντομπόλα — πασθάντηδες (γυγτοφύλακες) τοῦ παζαριοῦ.

Κοντούλης, ἀλλὰ μὲ καταΐσιο κορμί, περπατοῦσε πάντοτε δλόρθος καὶ καμαρωτός, ἐπιδεικνύοντας τὸ πσιγκελωτὸ μουστάκι του, καὶ θροντῶντας τὴν περίφημη κάμα καὶ τὸ μαυροδουγιώτικο ροβόλι, (περίστροφο) ποὺ εἶχε τάντα περασμένα στὸ σιλάχι του. Συγήθιζε δὲ νὰ λέη πολλὰ ψέματα, νὰ κόδη λαμπαρδόνες καὶ νὰ καυχιέται.

« Ήταν, μολογοῦσε, τότε ποὺ εἶχα πρωτοκονομήσει ἔναν καιγούργιο γκρᾶ. Μιὰ νύχτα γλιέπω μιὰ φωτιὰ πέρα στὸ Λάζαρο στὴν Κερασιά. Στέκομαι ποὺ λιέτε καὶ τραβάω μία, καὶ σὲ λίγο ἔσδυσε. Πηγίνω τὴν ἄλλη μέρα, καὶ τί νὰ ἴδω! εἶχε γιομώσ’ δ τόπος γαίματα. Κι’ ὅπως ἔμαθα ἀργότερα, ήταν κλέφτες αὐτοὶ ποὺ τὴν ἀγαψάν, καὶ εἶχα βαρέσει τὸν ἔνα ».

— Καὶ ποὺ φτὰν’ δ γκρᾶς ἀπ’ ἐδῶ ἵσια μ’ ἔκει ὡρὲ κάψο - Γούσια, τοῦ ἔλεγαν· οὕτε τὸ μαουζέρι δὲ φτάγει κολάει ὥς ἔκει.

— Ἐκεῖνος δ γκρᾶς ποὺ εἶχα τότε ἐγὼ ἔφτανε καὶ παραέφτανε, ἀπαντοῦσε στερεότυπα αὐτός.

Κάποτε, δ Κώστας Γκογκόρος η Βαγενᾶς, δ πρῶτος κυνηγός τῆς Κόνιτσας, εἶχε χτυπήσει ἔναν ζαπτιὲ ποὺ τοῦ εἶχε γίνει φόρτωμα γιὰ τὰ βασιλικὰ δοσίματα, καὶ κατόπι δραπέτευσε καὶ κρυβόταν μέσα στὰ ἀπάτητα καταφύγιά του στὴ Χαράδρα τοῦ Ἀώου. “Εστειλε δ Γιούζμπασης Νετζήπ Ἐφέντης ἀποσπάσματα νὰ τὸν βρουν νὰ τὸν τσακώσουν, ἀλλὰ γύρισαν δλα ἀπραχτα.

Παρουσιάζεται τότε δ Γούσια Τσάκας στὸ Νετζήπ Ἐφέντη καὶ τοῦ λέει:

— Ἐγὼ ξέρω δλα τὰ κατατόπια καὶ τὰ περάσματα τοῦ δουνοῦ, καὶ μπορῶ νὰ πάω νὰ τὸν βρῶ καὶ νὰ στὸν φέρω· ἀλλὰ τί ρεγάλο θὰ μοῦ δώκης;

‘Ο Γιούζμπασης ποὺ ἦξερε πόσο καυχησιάρης ήταν δ Γούσια Τσάκας, ἀλλὰ καὶ τί ἐστὶ Κώστας Γκογκόρος, χαμογέλασε.

— “Αγ τὸν φέρης ἐσὺ ὡρὲ Γούσια, τοῦ λέει, ἔχεις δυὸ λίρες.

Καὶ ξεκινάει λοιπὸν δ Γούσιας, τραβάει γιὰ τὴ Νταβάλιστα, πηγαίνει γιὰ τὸν Ἀμάραντο, καὶ κάπου ἔκει τριγύρω, καθὼς ἦξερε τὰ μονοπάτια καὶ τὰ κατατόπια τὸν ἀπαντάει. Καὶ ἀρχίζει μὲ τὰ κόλπα καὶ τὰ λιμά, καὶ προσπαθάει νὰ τὸν καταφέρη γάρθη στὴν Κόνιτσα· καὶ τοῦ ὑπόσχεται πώς δὲ θὰ τὸν πειράξουν καὶ τὰ παρόμοια.

— “Αγ ἥρθες γιὰ φίλος κάτσε νὰ σὲ φιλέψω, ἔχω καὶ ψίχα ἀγριόγιδο ψημένο, τοῦ ἀπαντάει δ Κώστας, κι’ ἀν ἥρθες γιὰ δχτρός καὶ προδότης δίνε του. Καὶ σουφρώνει ἀγρια τὰ φρύδια του.

— Μά... κάτι πῆγε νὰ μουρμουρίσῃ δ Γούσιας.

— Δὲν ἔχεις μὰ καὶ ξεμά, φεύγα γλήγορα· καὶ μὴ μοῦ κουβαλήσης ἐδῶ τίποτα ζαμπιένες γιατὶ ἀλλοίμογδ σου.

Καὶ δ πολυλογᾶς δ Γούσιας γύρισε ἀπραχτος καὶ γτροπιασμένος.

— Δὲ μπόρεσα γὰ τὸν ἀπαντήσω πουθενά, δικαιολογήθηκε.

Σὲ πέγτ' - ἔξη μῆγες, δταν ὁ Γκογκόρος — ἀφοῦ μὲ δυὸς-τρία ἀγριόγιδα ποὺ ἔστειλε πεσκέσι στὸ Γιούζιμπαση — ἔξιλεώθηκε καὶ ξαναβγῆκε στὸ παζάρι, μαθεύτηκε καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ τὸν πήρανε τὸ Γούσια στὸ φιλό.

— Πὼ καλὰ ὥρε καψό - Γούσια, τοῦ ἔλεγε ὁ Νετζήπ Ἐφέντης, πὼ γιατί μου εἶπες ψέματα ώρέ; Ἀφοῦ τὸν ἥβρες ώρὲ μποῦρα μου τὸ Κώστα στὸ δουνό; γιατί δὲν τὸ ἔπιανες γὰ μου τὸ φέρνης;

‘Αλλὰ ὁ Γούσιας ἔκαμψε τὸ χαζό καὶ δὲν ἀπαντοῦσε ἀλλαζε ἀμέσως κουβέντα.

**

‘Ο Γούσιας εἶχε κι’ ἔναν ἀδερφὸ ποὺ ἔμενε στὴν παληὰ Ἑλλάδα καὶ πολέμησε τρεῖς ἡμέρες. Εἶχε καὶ κάτι παληὰ σημάδια ἀπὸ καλόγερους στὸ στὸ κορμὶ του καὶ τὰ ἔδειχγε.

— Γιὰ τηρᾶξτε τί λαβωματιές ἔχω ἀπὸ τότες; ἔλεγε.

**

«Μιὰ δολὰ πάλιε, μολογοῦσε ὁ Γούσιας, εἴχαμαν καταλάβει ἔναν Τούρκο στρατιώτη γκέγκα ποὺ μᾶς ἔκλιεφτε τὰ μαγαζιὰ τὴν νύχτα. Τὸν παραμονεύομε ποὺ λιέτε μιὰ βραδιά, ποὺ χώνουνταν ἀπ’ ἔνα παραθυρόπλοι πίσω ἀπὸ τὸ χάνι τοῦ Κούσιου γιὰ νὰ κλιέψῃ, καὶ τὸν καρφώνομε μὲ τὰ μαχαίρια. Τὸν τραβοῦμε κατόπ’ ὅξω, τί νὰ τραβήξης; θερίος ἀντρας. Τὸν φορτωθηκάμαν οἱ δυὸς ἀντάμα μὲ τὸ σύντροφό μου τὸ Γιώργη Ντομπόλα, καὶ τὸν πήγαμαν σιακάτῳ στὸ ποτάμι καὶ τὸν ἐθαψάμαν κρυφά, κι’ οὕτε κἀν μαθεύτηκε».

“Αλλη μιὰ φορὰ ποὺ λιέτε, ἔλεγε πάλι ὁ Γούσιας Τσάκας συγεχίζοντας τὶς ψεματοῦρες του, δάρεσα στὸ κυνήγ’ ὁχτὼ λαγοὺς ἀπὸ τὸ πρωτὲ ὧς τὸ γιόμια. Καὶ ἥταν καὶ κάτι τραγοὶ σὰν ἀρνιά. Πῶς νὰ τοὺς φέρω φορτωμένος ὅλους. Βρίσκω ἔνα Τουρκάκι κάτι στὰ Σέρβενα ποὺ κουβαλοῦσε ξύλα μὲ τὸ γομάρι του, καὶ τοῦ πλιερώνω τὰ ξύλα, τὰ ξεφορτώνω, καὶ φορτώνω τοὺς λαγοὺς καὶ τοὺς ἥφερα. Πούλησα τοὺς ἑφτὰ καὶ δάστηξα γιὰ λόγου μου τὸν ἔγα».

“Ημουν ποὺ λιέτ’ ώρὲ παιδιὰ καὶ πρῶτος στὸ σημάδι, καυχιόταν πάλι ὁ μπάρμπα - Γούσιας στὰ γεράματά του. Μιὰ δολὰ ἔκαμψε τὸ τούρκικο τ’ ἀσκέρι σκοποδολὴ πέρα στὴν Παναγιὰ τὴν Κόκκινη, κι’ ἐγὼ γυρίζοντας ἀπὸ τὸ κυνήγι στάθηκα καὶ χάζευα. “Ερριχναν ἀράδα, ἀλλὰ κανένας δὲ χτυποῦσε καταμεσῆς στὸ στόχο.

— Κρίμα στὰ μαοζέρια ποὺ ἔχουν, εἶπα στὸ μπίμπαση (ταγματάρχη) ποὺ στέκουνταν ὄρθιοι καὶ παραχολουθοῦσε, κανένας δὲν ξέρει νὰ ρίξῃ τῆς προκοπῆς.

— Καὶ ξέρ’ εἶσὺ ώρὲ πασδέντη; μου κάνει.

— Φέρε μ’ ἔνα ντουφέκι καὶ θὰ ιδῆς.

— Ορίστε, πάρε.

Παιρνω κι’ ἐγὼ ποὺ λέτε τὸ μάοζερ, γονατίζω,, σημαδεύω καλά καὶ μπάμ! καταμεσῆς στὸ στόχο. Τά, τά, τά, λάλησε ἀπὸ πέρα ὁ μπουραζάνης (σαλπιγκτής) τὴν τρουμπέτα. Μὲ πλησιάζει τότες ὁ μπίμπασης καὶ χτυπώντας με φιλικὰ στὸν ώμο.

— “Ασκ δλσοῦν (μπράδο σου) πασδάντιμπαση, μου λέει».

“Οταν πλέον ὁ Γούσιας γέρασε καὶ παρατήθηκε ἀπὸ πασδάντης, ἦ μᾶλλον προτοῦ ἀκόμα παρατηθῆ πούλησε καὶ τὴν κάμα του στὸν τζιαντερμὸ Φεχίμη, καὶ ἀργότερα καὶ τὸ ροβόλι του σὰν ἥρθε τὸ Ἐλληνικὸ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ περάση πλέον φόρα στὸ σιλάχι του. (Συνεχίζεται)

Η Ρουμανική προπαγάνδα κατά τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας εἰς Ἡπειρον

Τοῦ κ. ΣΤ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ Σαμαρίνα εἶχεν ἀδελφότητα εἰς Ἀθήνας, συσταθεῖσαν τῷ 1874 καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐν Σαμαρίνῃ τεσσάρων Ἑλληνικῶν ἑκπαιδευτηρίων σκοπούμσαν, ἔχουσαν μέχρι τοῦδε κεφάλαιον ἄνω τῶν 50 χιλιάδων γρασίων ἢ δραχμῶν 12.500 περίπου. Τὰς προσόδους

ΠΟΙΗΣΗ

Βουλὴ Θεοῦ

Τοῦ κ. Β. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βουλὴ Θεοῦ μὲν ἔρριξε σ' ἄγονα, στεῖρα μέρη στὴν Ἡπειρο ποὺ νὰ γεννάῃ λεβέντες μόνο ξέρει! Πότισα τ' ἄγιο χῶμα σου μὲν δάκρυ καὶ ἰδρῶτα τὸ εἶνα: μου σου ἔδωσα τ' εἰς ἀναπνοῆς τὰ χγῶτα! Γεύτηκα πίκρες καὶ χαρὲς στὰ ἄγια χωμάτα σου "Ἡπειρο, θεοτίμητη, μὲν τὴ γκρίζα θωριά σου. Σ' ἀγάπησα μὲν δύναμη, μ' ἔρωτ' ἀν θὲς ἀκόμα παιᾶνες σου τραγούδησα μὲν τὸ φτωχό μου στόμα... Θυμᾶμαι τὰ παιδιάτικα, τὰ χρόνια τὰ μικρά μου ποὺ στὰ σοκάκια σου ἔπαιζα ρουφώντας τὴ χαρά μου. Ἀσκητικὴ στὴν ὅψη σου, τραχειά, πετροπλεγμένη ἐρημίτης μέσα μου εἶσαι ζωγραφισμένη!.. Μορφὴ βαριά, ἀσκητική, σου δίγουν τὰ δουνά σου τὰ γούπατα, οἱ λαγκαδιές, τὰ λόγγα τὰ ραϊδιά σου... Σ' εἶδα σὲ γάμους καὶ χαρὲς σὲ θλίψεις καὶ θανάτους μὲ πλούσιους λεβεντόγερους, μὲ γραίκους καὶ μὲ ὥλαχους.

ταύτας ἐπείσθη νὰ διαθέσῃ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ διάδοσιν τῆς Ρουμανικῆς μαθήσεως ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ἐπαράτου προπαγάνδας. 'Αλλ' οἱ πλέον φιλοπάτριδες, ἔξεγειραντες τοὺς κατοίκους, οἵτινες εἶναι καὶ ὡς πρὸς τὰ ἔθνικὰ αἰσθήματα "Ἑλληνες, ἡνάγκασαν

Εἶπα κι ἐγὼ τῆς ξενητειᾶς τὰ γότια τὰ τραγούδια τὴν νεκροστόλισα κι ἐγὼ μὲ τῆς θανῆς λουλούδια.

Στ' ἀγνάντια ξεπροβόδισα κι ἐγὼ γνωστοὺς γειτόνους ἀκουσα γιὰ τὰ δάσανα τῆς ξενητειᾶς, τοὺς πόγους!

Εἶδα μανάδες νὰ θρηγοῦν στὸ μισεμὸ τοῦ γυιοῦ τους π' ἔφυγε ἀπ' τὴ δυστυχιά, τὴ φτώχεια τοῦ καιροῦ τους. Καὶ μὲς τὸ σφιχταγκάλιασμα τοῦ χωρισμοῦ, ἐνα δάκρυ πότιζε τὶς κατάρες μου στούτης ζωῆς τὰ πάθη!

"Ελεγα τότε: "Οχι! ποτέ, δὲν θὰ χαροῦν ἐμένα τὰ ἀπονα, τὰ ἀξενα, τὰ σκοτεινὰ τὰ ξένα. Τὸν τόπο ποὺ γεννήθηκα ποτὲ δὲ θὰ ἀφήσω

οὔτε στιγμὴ δὲν δέχομαι μακριά του γὰ πλουτίσω!

Μ' ἔσκιαζε τότε ἡ ξενητιά, μέσα μου ὅμως ἔνα μου ἔλεγε πώς θὰ χαροῦν τὰ νιᾶτα μου τὰ ξένα.

Γιατὶ φτωχὸς γεννήθηκα, μὲ μοῖρα ἡπειρώτη τούτην ἀλήθεια ἀφινα στῆς λησμονιᾶς τὰ σκότη!..

νὰ παραιτηθῶσι τοῦ μελεωμένου. Σχολεῖα, σμας κατώρθωσεν ἀτυχῶς ἡ προπαγάνδαι νὰ συστήσῃ καὶ ἐκεῖ καὶ ἐν Βοϊούσῃ καὶ ἐν Περιβολίῳ καὶ εἰς Γράμμοσταν καὶ ἄλλαχοῦ, διατηρούμενα δυστυχῶς ως καὶ μέχρι σήμερον καὶ ἀποδίδοντα αὔτῃ καρποὺς, καθότι πολλοὺς ἀφήρπασεν αὕτη ὁ παδοὺς καὶ τινας διδασκάλους μάλιστα, ἐν οἷς καὶ τὸν περιβόητον Ἀπόστολον Μαργαρίτην καὶ πὸν ἐν Ἰασίῳ καθηγητὴν Ἰωάννην Καραγιάνην ἐξ Ἀβδέλλας τελειόφοιτον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν!».

Ἡ γνησίᾳ Ἐλληνικὴ ψυχὴ τοῦ ἀτυχῶς πολὺ προώρως ἀποδημήσαντος εἰς Κύριον, ὑπὸ τὰς γνωστὰς πολὺ σκληρὰς συνθήκας, ποιητοῦ ἐκ Συρράκου ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Κρυστάλλη, βλέπουσα τὴν ἀνθελληνικὴν κίνησιν τῆς Ρωμουνικῆς προπαγάνδας ἐξανίσταται, πονεῖ, θλίβεται, λυπεῖται δὲ ὅτικόμη περισσότερον ὁ Βλαχόφωνος αὐτός, ίσως δὲ ὁ πόνος του αὐτὸς τὸν κάμνει νὰ βλέπῃ μεγεθυσμένα τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς καὶ οὐχὶ εἰς τὴν πραγματικὴν των θέσιν.

Κατωτέρω βλέπομεν πάλιν τὸν λαμπρὸν μας τοῦτον Ἡπειρώτην ποιητήν, κατεχόμενον ὑπὸ ἀκράτου ἔθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ μυκτηρίζοντα τὴν ἐλεεινὴν Ρουμανικὴν προπαγάνδαν, δτε οὖτος δεκαπενταετής ὁν, τελειόφοιτος σχολαρχείου, ἐπεσκέφθη τὴν γενέτειράν του τὸ Συρράκον, καὶ παρέστη κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἔξετάσεων τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν ἔλληνικῶν σχολείων, τῆς λαμπρᾶς καὶ ἀνθούσης τότε ταύτης κωμοπόλεως τῆς Πίνδου. Ἰδοὺ τί ἀναγινώσκαμεν εἰς τὴν σελίδα 500 τοῦ ως ὅνων βιβλίου:

«...Τὴν ἐπομένην Κυριακὴν ἐγένοντο αἱ ἔξετάσεις τοῦ Παρθεναγωγείου· Ἡ συρροὴ τῶν γονέων ικαὶ κηδεμόνων παρατηρεῖται ἐν ταῦθα μεγαλυτέρα. Τὸ κοράσια, διηρημένα εἰς δύο τάξεις, περετάσσοντο κατὰ σειρὰν εἰς τὰ θρανία των μὲ τὰ καινουργῆ ἐγχώρια ἐνδύματά των καὶ μὲ τὰ εὔρωστα χαρωπὰ τῶν πρόσωπα. Ἐξῆλθον ἡστὸς ἀρχὰς δύο καὶ ἀπήγγειλαν διάφορα ἵμικρὰ ποιηματάκια —ἐπειτα ἄλλα δύο. Παρακαλοῦνται ὁ κύριος Πρόεδρος καὶ τὰ ἄλλα εὐγενῆ μέλη τῆς Ρουμανικῆς προπαγάνδας νὰ παρακολουθήσουν δλίγον ἀόκνως τὰς γραμμὰς ἡμῶν ταύτας. Ἡθελα δὲ νὰ ἔχω ἐκεῖ εἰς τὸ πλευρόν μου τὸν Ἀπόστολον Μαργαρίτην, τὸν γνωστόν μας, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰς ἔξετάσεις τῆς ἀν-

τέρας τάξεως, καθ' ἃς Βλαχοπούλαι ὅνδεκα καὶ δεκατεσσάρων ἐτῶν ἥρωτῶντο καὶ ἀπήντων εὔστοχως καὶ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ εἰς τὴν Ἐλληνικὴν Ἰστορίαν τῶν ἀρχαίων χρόνων, τὴν Τεχνολογίαν καὶ τὴν σύνταξιν...».

Συμμεριζόμεθα νοερῶς τῆς χαρᾶς, ἥς ἐνεπλήσθη ἡ ἔλληνικὴ ψυχὴ τοῦ προώρως ἀποβιώσαντος Συρρακιώτου ποιητοῦ, δταν οὗτος παρηκολούθει, κατεχόμενος ἀπὸ ἄκρατον ἔθνικὴν ὑπερηφάνειαν, τὴν Ἱεροτελεστίαν τῶν ἔξετάσεων τῶν μαθητριῶν τῆς ἴδιαιτέρας πατρίδος του. Καὶ οἴκτιρομεν ποὺς ὑπανθρώπους τῆς Ρουμανικῆς προπαγάνδας, οἵτινες δὲν συνετίζοντο βλέποντες τὴν ἀγνὴν ἔλληνικὴν συνείδησιν τῶν Βλαχοφώνων τούτων ἀδελφῶν μας. Ἄλλ' οὔτε καὶ οἱ κόλαφοι, οὓς ἐδέχοντο παρὰ τούτων ἔκαιμνον αὐτοὺς νὰ συνέλθωσιν καὶ νὰ ἀντικρύζωσι τὴν σκληρὰν δι' αὐτοὺς πραγματικότητα. Δι' αὐτοὺς ίσχυε ἐξ ὀλοκλήρου τὸ «Οἱ δὲ παράνομοι Ρουμανίζοντες οὐκ ἡβουλήθησαν συνιέναι».

Οὔτε καὶ ὁ κατωτέρω ἀναφερόμενος κόλαφος ἔκαιμε τοὺς ὑπούλους τούτους μικρανθρώπους νὰ συνέλθωσι καὶ μὴ ἐπανέλθωσιν.

5ον Η ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΝΗΛΕΕΣ ΜΑΣΤΙΓΩΜΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΛΑΧΟΦΩΝΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΜΕΝΤΖΗΤΙΕ

‘Ως τυγχάνει τίμιν γνωστόν, εἰς τὸ μεταίχμιον τῶν δμόρων ἐπαρχιῶν Κονίτσης καὶ Πωγωνίου εἶναι ἔκτισμένον τὸ Βλαχόφωνον χωρίων Μεντζητίας νῦν Κεφαλόβρυσον. Οἱ κάτοικοι τούτου, ζῶντες νομαδικὸν βίον, παρεχείμαζον τὸν χειμῶνα μὲ τὰ ποίμνια τῶν εἰς τὰς παραλίους περιοχὰς παρὰ τὴν Σαγιάδα καὶ Ἡγουμενίτσαν, τὸ δὲ θέρος ἀνήρχοντο εἰς τὰς θερινὰς ὄρεινὰς περιοχὰς τοῦ ὄρους Νεμέρτσικα, ἐνθα τὸ χόρτον ἥτο ἄφθονον, πηγαὶ δέ, ως αἱ τῆς Βρώσινας, τοῦ Κόκκινου Μεπλαλαμάτων καὶ Μπιτσικόπουλου ἀνέβλυζον ὕδωρ ψυχρότατον καὶ διαυγέστατον, δροσίζον αὐτοὺς καὶ τὰ ποίμνια τῶν. Εἰς τὸ ὄροπέδιον τοῦ «Προφήτου Ἡλία», τοῦ Πωγωνίσκου ἔστηνον τὰς σκηνάς των ἐκ κλάδων δένδρων, τοὺς δὲ νεκροὺς τῶν ἔθαπτον εἰς τὸν περίβολον τοῦ ιεροῦ τούτου παρεκλησίας ιστού. Τοῦτο μᾶς ἐθεβαίωνον οἱ πάπποι καὶ γιαγιάδες μας ἄλλα μαρτυρούσιν καὶ εἰσέτι καὶ οἱ νῦν ὑπάρχοντες ἐκεῖ τάφοι. Τοὺς ζῶντας νομαδικὸν βίον σκηνίτας βλαχο-

φώνους τούτους ἀδελφούς μας, συνήθροισεν ὁ περίφημος Σουλτάνος Μετζήτ κατὰ τὸ 1856 καὶ συνέστησε τὸ χωρίον τοῦτο, ὄνομασθὲν ἐκ τού ὄνόματός του Μετζητιές, παρεχώρησε δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ίκανὴν περιοχὴν ἥν παρέλαβε ἐκ τῶν γειτνιαζόντων μὲ τοῦτο χωρίων, Τσαραπλανά, Λαχανόκαστρον, Φραστανὰ καὶ Μποτσικόν.

Οἱ πλήρεις ζωτικότητος, φιλεργίας καὶ ἀνησυχιῶν οὗτοι ὄρεσίδιοι ἄνθρωποι κατώρθωσαν μέσα εἰς ὄλιγον σχετικῶς χρονικὸν διάστημα νὰ παρουσιάσουν ἀξιοθαύμαστον πρόοδον καὶ νὰ ίδρυσωσι περικαλῆ ναὸν καὶ στοιχειώδες Ἑλληνικὸν σχολεῖον. Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο ἐφοίτων κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους καθ' οὓς ἡ Ρουμανικὴ προπαγάνδα ἔκινεῖτο σατανικῶς τὰ εἰς ἐκατοντάδος ἀνερχόμενα τέκνα των, λαμβάνοντα ἑλληνικὴν μόρφωσιν, συνάδουσαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν συνείδησιν τῶν γονέων των.

Τοὺς Ἑλλήνων Ἑλληνικωτέρους κατοίκους τοῦ ἄνω χωρίου ἐθεώρησεν ἡ Ρουμανικὴ προπαγάνδα ὡς εὔάλωτον λείαν καὶ ἥρχισε νὰ κινήται πονηρῶς καὶ ὑπούλως διὰ νὰ δελεάσῃ σύτοὺς καὶ ἐπιτύχῃ τὸν διορισμὸν Ρουμάνων διδασκάλων εἰς πρὸς τοῦτο ίδρυθησόμενον Ρουμανικὸν σχολεῖον. Οἱ κάτοικοι ἡρνήθησαν διαρρήδην τοῦτο, διακηρύττοντες ὅτι εἶναι "Ἑλληνες Βλαχόφωνοι, μηδεμίαν σχέσιν ἔχοντες μὲ τοὺς Ρουμάνους τοῦ Δουνάβεως. Οἱ τυχάρπαστοι ἄνθρωποι τῆς Ρουμανικῆς προπαγάνδας δὲν ἀπεθαρρύνθησαν. Γνωρίζουν νὰ ἀνευρίσκουν τοὺς ἄνθρωπους, τοὺς ἔχοντας θολήν συνείδησιν, μεταχειρίζοντες ὡς δόλωμα τὸ ἀφθόνως παρ' αὐτῶν διατιθέμενον πρὸς ἔξαγορὰν συνειδήσεων Χρυσίον. Εύρεθησαν λοιπὸν τινες, οἵτινες ἐπώλησαν τὸν ἀτίμητον. Οὕτω ίδρυθη παρὰ τὸ Ἑλληνικὸν καὶ Ρουμανικὸν σχολεῖον, μὲ τρεῖς ἐν συνόλῳ μαθητάς! Οἱ κάτοικοι, χολωθέντες ἀπό τε τὴν προδοσίαν τῶν ἔύαριθμων συγχωριανῶν των, τῶν ἀπεμπολησάντων τὰ 'Ιερὰ καὶ "Οσια τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, εἰς ἥν ὑπερηφάνως διακηρύττουν ὅτι ἀνήκουν, καὶ τὸ θράσος τῆς Ρουμανικῆς προπαγάνδας νὰ τολμήσῃ νὰ θίξῃ τὴν εὐαίσθητον αὐτῶν ἔθνικὴν χορδήν, διεμήνυσαν καταλήλως εἰς τὸν Ρουμάνον διδασκαλὸν! ὅτι δὲν ἔχουσι ἀνάγκην τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ φώτων! καὶ ὅτι ἐνδείκνυται, νὰ ἀπέλθῃ. 'Ο Ρουμάνος διδασκαλος, οὐ μόνον δὲν ἔδωσε σημασίαν εἰς τὰς φρονίμους ἐκείνων ὑποδείξεις ἀλλ' ἥρχισε προκλητικῶς νὰ κινήται ἔξωσχολι-

κῶς πρὸς προσηλυτισμὸν ἀφελῶν. Ἐπειδὴ τὸ κακὸν εἶχε ὑπερεκχειλίσει, τότε, ὅμας κατοίκων, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἀειμνήστους Ἡλίαν Μεντήν Γκάτσε, Μπάσιον καὶ Καπέλλην ἡ Κιόσην μετέβησαν εἰς τὸ Ρουμανικὸν σχολεῖον καί, ἀφοῦ παρετήρησαν δριμύτατα τὸν διδάσκαλον διὰ τὴν ἀνθελληνικὴν του ταύτην ἐνέργειαν, τὸν ἔξεβαλον βίᾳ ἐκ τοῦ σχολείου μετὰ τῶν ὄλιγων ἀποσκευῶν του, τὸν ἔξεδίωξαν πύξ - λάξ ἐκεῖθεν καὶ ἔκλεισαν τὸ σχολεῖον. 'Ο ἔως χθὲς προπαγανδίζων καὶ κομπορρημονῶν Ρουμάνος διδασκαλος ὡς χειρὸς ἀνεπιστρέψατε πεπτεπτεί! Θαυμάζομεν καὶ συγχαίρομεν τοὺς ἀγνούς καὶ ἰδεολόγους τούτους Βλαχοφώνους ἀδελφούς μας, οἵτινες, καίτοι τὸ πλεῖστον ἀγράμματοι, εἴχοντο τοσοῦτον στερρῶς τῶν ὥραίων ἔθνικῶν μας παραδόσεων, ὥστε νὰ θεωρήσουν ὕβριν καὶ πρόκλησιν τὴν τοποθέτησιν εἰς τὸ χωρίον των Ρουμάνου διδασκάλου!

Εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὰ τοῦ χωρίου τούτου, θεωροῦμεν καθῆκον μας νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν ἐν τῇ παρούσῃ μας ταπεινῇ πραγματείᾳ, ὅτι τοῦτο σήμερον ἀνθεῖ ἀπό τε πολιτιστικῆς, πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῆς πλευρᾶς. Διατηρεῖ πολυθέσιον Δημοτικὸν σχολεῖον Νηπιαγωγείον καὶ Γυμνάσιον, ἄρτι ίδρυθέν.

"Απαντες οἱ διδασκαλοι, Στοιχειώδους καὶ Μέσης ἔχουσι πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς ιερᾶς των καὶ κατ' ἔξοχὴν ἔθνικῆς των ἀποστολῆς καὶ ἐργάζονται μετὰ ζήλου καὶ εὔσυνειδησίας.

Σπουδαίως συντελεῖ εἰς τὴν χριστιανικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν κατοίκων ὡς κατὰ πάντα λαμπρὸς λειτουργὸς τοῦ 'Υψιστού ἐφημέριος Σταύρος Ριστάνης. Ταπεινόφρων, ἐνάρετος, ἀφιλοκερδῆς ἔχει ἀποκτήσει τὴν συμπάθειαν ἀπάντων τῶν κατοίκων, οἵτινες ἀγαπῶσι καὶ σέβονται τὸν καλὸν ποιμένα των. 'Η ποικίλη εὐεργετικὴ ἐπίδρασίς του εἶναι καταφανής.

Πολλοὶ τῶν κατοίκων, ἐγκαταλείψαντες τὸ πατροπαράδοτον ἐπάγγελμα τοῦ βοσκοῦ, ἀπεδήμησαν εἰς τε τὴν ἡμεδαπήν καὶ ἀλλοδαπήν, οἱ πλεῖστοι δὲ τούτων ηύδοκίμησαν. 'Εκατοντάδες χιλιάδων δραχμῶν εἰσέρχονται ἀπὸ ἐμβάσματα μηνιαίως εἰς τὸ χωρίον. 'Η μέχρι χθὲς σκληρὰ καὶ ἄχαρις ζωὴ των μετεβλήθη εἰς ἄνθρωπίνην καὶ ἄνετον. Μετέφερον καὶ τὴν βοηθείαν τοῦ Κράτους, ἀπὸ τὰς πηγὰς Μπιτσικόπουλου τὸ πολύτιμον στοιχεῖον διὰ τὴν ζωὴν, ὕδωρ, καὶ οὕτω δὲν ἀναγκάζονται τοῦ λοιποῦ νὰ μεταφέρωσιν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ὕδων των, ἐντὸς ξυλίνων βαρέων βαρελίων τὸ

"Ολγα Γούναρη

Δεν πέρασαν παρά τρεῖς μόνον μῆνες ἀφ' ὅτου ἡ Κονιτσιώτικη παροικία τῶν Ἀθηγῶν στερήθηκε τὴν μεγάλη Κονιτσιώτικη μορφὴν τοῦ ἐκλεκτοῦ μέλους της, τοῦ ἀξέχαστου Νίκου Τσάκα καὶ νὰ τώρα ποὺ καινούργια θλίψη τῆς προστίθεται. Ὁ θάνατος τῆς "Ολγας Γούναρη.

ἀπαραίτητον ὕδωρ ἀπὸ τὰς πηγὰς Κεφαλοβρύσου - κοινῶς Πηγαδίτσια - ἀπεχούσας ἡμίωρον καὶ πλέον, ἔξησφάλισαν τὸ ἀπαραίτητον ἡλεκτρικὸν φῶς, τὸ ὄποιον, ἀντικατέστησε τὴν λάμπαν πετρελαίου, ἥτις ἔλειπε καὶ αὐτὴ ἀπὸ πολλὰς οἰκίας. Ἀπέβαλον τὴν ἀρχέγονον ἐνδυμασίαν, ἥτις καθ' ὀλοκληρίαν ἦτο μαλλίνη, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, χειμῶνα καὶ θέρος καὶ τὴν ἀντεκατέστησαν μὲν ἄλλην προσιδιάζουσαν εἰς τὴν ἀγροτικὴν καὶ ποιμενικὴν ζωὴν, ἥν ὅχι ὀλίγοι, ἔξακολουθοῦσι νὰ διάγωσι.

Αἱ ἄθλιαι οἰκίαι τὸ πλεῖστον ἀντεκατέστάθησαν ὑπ' ἄλλων ὑγιεινῶν, εὔαέρων καὶ εὔηλίων, αἱ συνθῆκαι καὶ ὅροι διαβιώσεως ἐβελτιώθησαν αἰσθητῶς καὶ γενικῶς οὕριος ἄνεμος ἀναδημιουργίας πνέει ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον εἰς τὸ μέχρι τίνος καθυστερημένον τοῦτο χωρίον.

Ἄξιζει ἔνα μεγάλο. Εὖ γε εἰς τοὺς ιθύνοντας καὶ ιθυνομένους, οἵτινες, ἔξασφαλίσαντες διὰ κόπων, ιδρώτων καὶ μόχθων εύνοϊκὰς συνθῆκας διαβιώσεως παραμένουσι εἰς τὸ χωρίον των. Εἶναι ἵσως σήμερον τὸ μοναδικὸν χωρίον ἐν Ἡπείρῳ, ὅπερ δὲν ὑπέστη οὐδεμίαν ἀφαίμαξιν ἀστυφιλικήν, διότι αἱ οἰκογένειαι πάντων τῶν ἐν ἀποδημίᾳ παραμένουσι εἰς τὸ χωρίον των, οἵ δὲ ἀποδημοῦντες ἐπισκέπτονται τακτικῶτατα τὴν γενέτειραν, εἰς ἥν εύρισκουσι τὴν οἰκογενειακὴν θαλπωρὴν καὶ εὔτυχίαν. Εἴθε τὸ παράδειγμά των νὰ γίνῃ μάθημα εἰς πάντας ἡμᾶς, τοὺς καταληφθέντας ἀπὸ τὸν καταστρεπτικὸν οἰστρον τῆς ἀστυφιλίας, ἔξ οὐ κινδυνεύομεν νὰ πάθωμεν ὅτι ἡ ἐν τῷ Αἰσωπίῳ μύθῳ γαλῆ, ἥτις, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἔργαστήριον τοῦ σιδηρουργοῦ, ἔλειχε τὴν μίνην διὰ τῆς γλώσσης της, νομίζουσα ὅτι γλυκὺ ἐκ ταύτης ἀφήρει, μέχρις ὅτου παντελῶς ἔκοψε τὴν γλώσσαν της!

(ΜΛΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Γιὰ μᾶς τοὺς Κονιτσιώτες τῶν Ἀθηγῶν ἦταν ὁ πιὸ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τῆς ἀρχόντισσας Κονιτσιώτισσας μὲ τὶς παληὲς ὥραιες Κονιτσιώτικες παραδόσεις.

Ἡτύχησε νὰ χάσῃ τὸν σύζυγό της δταν ἀκόμη ἦταν νέα καὶ ἔκτοτε — πρὸ 40 καὶ πλέον ἑτῶν — ἐγκατεστάθη στὴν Ἀθήνα πλησίον τοῦ πατρός της Πέτρου Μπάκα, ἀφοσιωθεῖσα εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων της.

Ἡρθε μὲ τὴν Κονιτσιώτικη ψυχὴ καὶ τὶς Κονιτσιώτικες παραδόσεις καὶ ἔμεινε ἡ ἕδια μέχρι τοῦ θαγάτου της. Οὕτε καὶ τὸ Κονιτσιώτικο τσεμπέρι δὲν ἀπεχωρίσθη.

Ἡ σκέψις της ἦταν πάντοτε στὴν Κόνιτσα τῆς παληᾶς ἐκείνης ἐποχῆς καὶ ξοῦσε μὲ τὶς ὥραιες ἀναμνήσεις της.

Στὶς συναντήσεις μὲ τοὺς Κονιτσιώτες πάντοτε θὰ εὗρισκε ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἀνατρέξῃ στὸ παρελθόν καὶ νὰ μᾶς θυμίσῃ ίστορίες τῆς παληᾶς καλῆς ἐποχῆς τῆς Κονίτσης.

Ἀρχόντισσα πραγματικὴ σὰν πυργοδέσποινα, ὅπως δεχότανε καθισμένη στὴν πολυυθρόνα της μὲ τὸ γέλιο πάντοτε.

Δὲν εἶναι καμμιὰ ὑπερβολὴ ποὺ θὰ τονίσουμε ὅτι ἦταν ἡ ἀγία γυναίκα μὲ τὴν ἀπέραντη καλωσύνη ποὺ περιέκλειε στὴν ψυχὴ της. Πλημμυρισμένη ἦταν ἀπὸ στοργὴ γιὰ τὴν οἰκογένειά της κι' ἀπὸ ἀγάπη σὲ ὅλους. Τὸ σπίτι της τὸ κράτησε ἀρχοντικὸ καὶ ἀγοιχτὸ πάντοτε γιὰ νὰ προσφέρη τὴν ἀγάπη της ποὺ ξεχείλιζε.

ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ

Τὴν 25ην τρέχοντος ἀπεβίωσεν πλήρης ἡμερῶν εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ συμπατριώτισσα μας "Ολγα Γούναρη τὸ γένος Πέτρου Μπάκα. Τὴν 26ην ἐγένετο ἡ κηδεία της ἐκ τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀχαρνῶν.

Πληθυσμὸς στέφανοι κατετέθησαν. Ἡ ἐν Ἀθήναις παροικία τῶν Κονιτσιωτῶν παρηκολούθησεν τὴν κηδεία σχεδὸν σύσσωμος. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις Κονιτσιωτῶν παρέστη δι' ἀντιπροσωπείας του, ἐξ ὀνόμα-

*[εά δε τήν
τατιρίδη]*

Τοῦ μονίμου
ἀνταποκρι-
τοῦ μας

Απετεφρώθησαν έκ πυρκαϊάς τὴν 20-4-68 εἰς Ἀηδονοχώριον ἡ κουζίνα τοῦ Ἱερέως Μιχαήλ Παπαπορφυρίου, καὶ τὴν 21-4-68 εἰς τὸ χωρίον "Ἀρματα" μέρος τῆς οἰκίας καὶ ὁ σταύλος τῆς Κωνσταντινιάς Βάρνα ἐντὸς τοῦ ὅποιου ἀπετεφρώθη καὶ ὁ σῖνος τῆς ὁμοῦ μετὰ 8 ἀμνῶν καὶ ἐριφίων.

Ο Δημήτριος Ἀθανασίου ἐκ Κάτω Κονίτσης, ἐνῷ ἡσχολεῖτο μὲ τὴν ἔκσκαφὴν βόθρου πλησίον τῆς οἰκίας του, ἀνεῦρεν ἄγαλμα ὕψους 50—60 περίπου ἐκατοστῶν παριστάνων σύμπλεγμα γυναικὸς μετὰ δύο χοιριδίων καὶ κυνὸς δάκνοντος τὸ ἐν αὐτῶν τὸ ὅποιον μερίμνη τοῦ Ἀστυνομικοῦ τμήματος Κονίτσης παρεδόθη εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ὑπηρεσίαν Ἰωαννίνων.

Ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τῆς 21ης Ἀπριλίου ώμίλησαν τὴν 24-4-68 εἰς μὲν τὴν αἴθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέ-

τός του δὲ ὁ κ. Θωμᾶς Ζώης ἐξεφώνησε τὸν κατωτέρω ἐπικήδειον λόγον.

Σεβαστὴ καὶ πολυαγαπημένη Δέσποινα "Ολγα Ι. Γούναρη,

Ἐκλεισες ἥρεμα τὰ μάτια σου μέσα στὴ στοργικώτατη περιποίηση τῶν παιδιῶν σου. Ἐφυγες μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια τους τόσο ἥσυχα, τόσο ἀνώδυνα ποὺ νομίζουν πῶς εἶναι ἔνα δύνειρο ἔνα κακὸ δύνειρο.

Καὶ οἱ δικοί σου καὶ οἱ φίλοι σου καὶ ὅλοι ὅπου σὲ γνώρισαν λένε μ' ὅλῃ τους τὴν ψυχή Ἡταν τόσο καλή - τόσο καλή.

Ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς σου ἡ ἀρχοτιά σου καὶ ἡ καλωσύνη σου ἦταν τὸ τερπόδο ποὺ στέριωνε ὅλη σου τὴ ζωή.

Καὶ ποιὸς δὲν ἔχει δείγματα τῆς εὐγενείας σου. Ποιὸς δὲν γνώρισε τὴν ἀρχοτιά σου καὶ ποιὸς δὲν γεύθηκε τὴν καλωσύνη σου, χωρὶς θόρυβο χωρὶς τιμπανοκρουσίας, χωρὶς σαλπίσματα ἔκαμες τὸ μικρὸ ἡ τὸ μεγάλο καλό.

Δὲν ξέρομε ἐμεῖς οἱ πολλοὶ ὅλα τὰ καλά ποὺ ἔκαμες. Μόνον οἱ δικοί σου ξέρουν ποὺ καὶ πῶς ἔκαμες τὸ καλό.

"Ολοι σ' ἀποχαιρετοῦν σήμερα μὲ εἰλικρινῆ ἀγάπη καὶ πονεμένο κλάμα χωρὶς

γῆς Κονίτσης ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημοτικῶν Σχολείων κ. Κων. Βαρζώκας ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πυκνοῦ ἀκροατηρίου, καὶ εἰς τὸ Γ' Δημοτικὸν Σχολεῖον ὁ Γεωπόνος κ. Χριστόφορος Παππᾶς.

Μὲ λαϊκὰ γλέντια καὶ χοροὺς ἑορτάσθηκαν τὰ πρώτα ὑπαίθρια πανηγύρια τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς Κόκκινη Παναγιὰ Κονίτσης, Ἀρίστην, Μεσογέφυρα, Ἀετόπετραν (Σανοβό), Καβάσιλα, Πηγήν (Μπούση) καὶ ἄλλα χωριά τῆς ἐπαρχίας μας, εἰς τὰ ὅποια μετέβησαν καὶ πολλοὶ Κονιτσιώτες.

Αφίχθησαν, ἐκ Δ. Γερμανίας οἱ κ.κ. Σωτηρ. Μάνθος, Χρ. Νέκος καὶ ἄλλοι συμπατριώται. Ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Ἰωάννης Λυμπερόπουλος Ἀλέκος Λαμπρίδης, καὶ Δημ. Τσαρτσάλης ἀπαντες οἰκογενειακῶς, ως καὶ οἱ κ.κ. Γεωρ. Βαδάσης, Πασχάλης Βαρδάκης καὶ διὰ Βούρμπιανη ὁ κ. Ναπολέων Μπάρκης μετὰ τῆς κυρίας του. Ἐκ Θεσσαλονίκης διὰ Μόλισταν ὁ κ. Βασ. Λέτσιος, ἐξ Ἐδέσσης ὁ κ. Χαρ. Πολίτης τέως διοικητὴς τοῦ 583 τάγματος, καὶ ἐξ Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλαχόθεν οἱ κ.κ. Θεοφ. Λώλος, Παν. Ρούβαλης, Θεοδ. Τσιαλιαμάνης, καὶ οἱ φοιτηταί—σπουδασταὶ κ.

ἐπικήδεια λόγια ἀλλὰ μὲ μιὰ βαθειὰ ἐκτίμηση, ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ.

Ἐτσι καὶ γὼ σᾶν ὅλους τοὺς Κονιτσιώτες σοῦ δίνω τὸν τελευταῖο χαιρετισμό. Σὰν δάσκαλος ὅμως τῆς Κονίτσης καὶ σὰν ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν Κονιτσιωτῶν Ἀθηνῶν ὁ Ἀδως, ἐκφράζω τὴν βαθεία λύπη ὅλων μας γιὰ τὸ θάνατο τῆς εὐεργέταις "Ολγας Μπάκα καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν κατοίκων τῆς Κάτω Κονίτσης, διὰ τὴν εὐγενὴ παραχώρησιν ποὺ ἔκαμες μὲ τὸν ἀδελφό σου τῆς πατρικῆς σας οἰκίας πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ περιλάμπου Ναοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης καὶ Φανουρίου.

"Ολγα Γούναρη—Μπάκα

Οἱ δικοί σου, οἱ φίλοι σου, οἱ πατριώτες σου δὲν θὰ σὲ ξεχάσουν ποτὲ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Κάτω Κονίτσης θὰ ἐνθυμοῦνται πάντα τὴν εὐγενὴ Δέσποινα ἡ ὅποια ἐδώρησε τὸ σπίτι της στὴν Κόνιτσα, γιὰ νὰ ἀνεγερθῇ ὁ Ἱερὸς Ναός τους.

Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη σου. Ἐλαφρὸ τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς γῆς ποὺ θὰ σὲ σκεπάσῃ.

κ. Βασ. Κουκέσης, Βασ. Τσαρούχης, Χρ. Κούνιας, 'Ιωάν. Νικολόπουλος κ.ά. ἐξ Η.Π.Α. ἀφίχθη ὁ κ' 'Ιωάννης Παναγιώτου. 'Ανεχώρησαν δι' Ἀθήνας ὁ Πανασιολογιώτατος 'Αρχιμανδρίτης κ. 'Ιερόθεος, ὁ κ. Πέτρος Λούδας μετὰ τῆς κυρίας του κ.ά.

'Ο κ. Νικήτας Χατζηρούμπης ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος τέκνου, δμοίως καὶ ὁ κ. 'Αθανάσιος Λούδας καὶ ὁ κ. Θεοδ. Ρέβας, ὁ δὲ κ. Δημ. 'Αντωνίου θήλεως.

Τὴν 7-4-68 εἰς τὸ χωρίον Τράπεζα ὁ Λογοτέχνης - συγγραφεὺς Λάμπρος Μάλαμας ἐγένετο ἀνάδοχος τῆς θυγατρός τοῦ κ. 'Αντων. Λύτα χαρίσας εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα Εύδοκία. Τὴν δὲ 22-4-68 ὁ κ. Σόλων Χουλιαρᾶς ἀνεδέχθη ἀπὸ τὴν Ἱερὰν καλυμβήθραν τὸν μικρὸν υἱὸν τοῦ κ. Μιχαήλ Τρομπούκη χαρίσας εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα Θωμᾶς.

Τὴν 21-4-68 ἐτελέσθησαν εἰς τὸ χωρίον Κλειδωνιὰ οἱ γάμοι τοῦ κ. Κων)νου Ντέμου μετὰ τῆς δίδος Λευκοθέας Ν. Σουτοπούλου ἐξ Ἀμαράντου.

'Ο κ. Κων)νος Πατέας ὑποπλοίαρχος ἐκ Πελοποννήσου, καὶ ἡ δὶς Φεβρωνία Β. Παναγιωτίδου ἐξ Ἀμαράντου, καθηγήτρια τοῦ Γυμνασίου μας, ἀντήλλαξαν ἀμοιβαῖαν ὑπόσχεσιν γάμου. 'Ομοίως δὲ καὶ ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Θεοδόσιος Π. Τσιαλιαμάνης μετὰ τῆς δίδος Χαρίκλειας Ν. Τζιάλλα.

Τὴν 9-4-68 ἀπεβίωσεν ἡ Εἰρήνη σύζυγος Μιχ. Βαφοπούλου εἰς ἥλικιαν 45 ἔτῶν, καὶ τὴν 22-4-68 ὁ 'Ηλίας Μουρεχίδης ἔτῶν 68.

Τὸ χωρίον Μολυβδοσκέπαστος υἱοθετήθη ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «Ἡ Νέα Ἑλλὰς τῆς 21ης Ἀπριλίου».

Τὴν 26-3-68 ἐγένετο εἰς τὸ χωρίον Μάζι συγκέντρωσις τῶν παραγωγῶν τῆς Κοινότητος πρὸς τοὺς ὄποιους ὡμίλησεν ὁ Γεωπόνος Γεωργικῶν 'Εφαρμογῶν Κονίτσης κ. 'Ιωάννης Καζάζης μὲ θέμα «Ο ἐκσυγχρονισμὸς τῆς γεωργίας».

Τὴν 27-3-68 ἐτελέσθησαν τὰ ἔγκαινια τοῦ νέου καταστήματος ἡλεκτρικῶν συσκευῶν καὶ λοιπῶν παρεμφερῶν εἰδῶν τοῦ κ. Κων)νου Νικολοπούλου, εἰς τὰ ὄποια παρευρέθησαν πολλοὶ συμπολῖται.

Τὴν 28-3-68 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης ἔλαβε χώραν συγκέντρωσις τῶν ἀγωνιστῶν τῆς 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως Ε.Ο.Ε.Α. εἰς τὴν ὄποιαν παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ.

Σεβαστιανὸς, ὁ κ. Δήμαρχος, ἡ διοικητὴς τοῦ 24ου Συντάγματος (ἀγωνιστὴς τῶν Ε.Ο.Ε.Α.) κ. 'Αντώνιος Κατσαρὸς, ὁ πρόεδρος τῶν ἀγωνιστῶν Ε.Α. 'Ιωαννίνων κ. Χαριλ. Τσόγκας, ὁ κ. Στρατ. Διοικητὴς Κονίτσης καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν, καὶ οἱ πλεῖστοι, Κονίτσιώται.

'Ωμίλησαν δὲ πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ἀγωνιστάς, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας καὶ ὁ κ. Κατσαρός.

Τὴν 2-4-68 ἐξεράγη πυρκαϊὰ εἰς τὴν τοποθεσίαν «Τσέρο» τῆς Κοινότητος 'Ηλιοράχης προξενήσασα ἐλαχίστας ζημίας εἰς θαμνώδη ἔκτασιν.

Τὴν 3-4-68 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης ἔλαβε χώραν συγκέντρωσις τῶν 'Εμποροεπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν Κονίτσης πρὸς τοὺς ὄποιους ὡμίλησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας μὲ θέμα, ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντα καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ.

Τὴν 5-4-68 ἀφίχθησαν ἐξ 'Ιωαννίνων οἱ κ. κ. 'Εμμανουηλίδης μηχανικὸς, Φέστας Νομίατρος, καὶ Γερέκος 'Επιθεωρητὴς Σωματικῆς 'Αγωγῆς, καὶ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Δημάρχου μας κ. Θ. Καρατζήμου καὶ τοῦ προϊσταμένου τῆς Τ.Υ.Δ.Κ. ὑπομηχανικοῦ κ. Κ. Φερούκα, καὶ ἄλλων ἀρμοδίων, μετέβησαν εἰς θέσιν Γραβίτσια πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέτεσιν τῆς τοποθεσίας ὅπου θὰ κατασκευασθῇ τὸ 'Εθνικὸν Στάδιον Κονίτσης τὸ σχέδιον τοῦ ὄποιου ἐφιλοτέχνησεν ἀφιλοκερδῶς ὁ κ. Φερούκας. Κατηρτίσθη δὲ καὶ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, 'Εφορείας 'Εθνικοῦ Σταδίου, μέ πρόεδρον τὸν κ. Δήμαρχον, Γραμματέα τὸν κ. Ν. Ρεμπέλην, Ταμίαν τὸν πρόεδρον τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου κ. Ε. Κιτσάτην, καὶ μέλη τοὺς κ.κ. Κ. Κυρίτσην καὶ Δημ. Στεφάνου.

'Η ὅλη δαπάνη τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου ὑπολογίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 5—6 ἑκατομμυρίων, καὶ ἥδη ἔχορηγήθησαν 1.100.000 δραχμαὶ

διὰντα γίνη ἡ ἔναρξις τῶν ἔργασιῶν ἀνεγέρσεως τῶν ἀποδυτηρίων ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Μαΐου. 'Ως μᾶς ἀνεκοίνωσεν ὁ κ. Δήμαρχος, ἔλαβεν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ χορηγηθοῦν καὶ ἄλλα κονδύλια διὰ τὸ 'Εθν. Στάδιον ἐντὸς τοῦ 1968.

Εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν τοποθεσίαν ὅπου θὰ γίνη τὸ 'Εθνικὸν Στάδιον, πρόκειται ὡς γνωστὸν νὰ ἀνεγερθῇ μελλοντικῶς καὶ συνοικισμὸς ὅπου ὁ Δῆμος χορηγεῖ οἰκόπεδα πρὸς τοὺς ἀστέγους αὐτοῦ Δημότας.

Τὸ δὲ σχεδιάγραμμα τοῦ συνοικισμοῦ ἐφιλοτεχνήθη ἐπίσης ἀφιλοκερδῶς ὑπὸ τοῦ κ. Φερούκα.

Τὴν 7-4-68 ἀφίχθη ἔκτάκτως εἰς Κόνιτσαν καὶ ώμίλησεν εἰς τὴν αἱθουσαν τοῦ κινηματογράφου τοῦ κ. Πηγαδᾶ ὁ καθηγητὴς τῶν Καλῶν Τεχνῶν τῆς Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων κ. Βρέλης, μὲ θέμα 'Ελληνικὴ Γλυπτικὴ καὶ Ζωγραφικὴ. Ἐπρόβαλε δὲ καὶ ἔγχρωμους εἰκόνας «Σλάϊτσ» ἀναπαριστώσας διάφορα ἔργα τέχνης.

'Ἐπίσης τὴν 7-4-68 εἰς τὴν αἱθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης ἐλαβε χώραν τὸ τελευταῖον κήρυγμα τῆς Χειμερινῆς περιόδου ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Σεβαστιανοῦ.

'Ως μᾶς ἀνεκοίνωσεν ὁ Δήμαρχός μας κ. Θ. Καρατζῆμος, καταρτίζεται μελέτη διὰ τὸν πλήρη ἔξωραϊσμὸν τῆς Κεντρικῆς Πλατείας Κονίτσης, καθὼς καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν συγχρονισμένων ἀφοδευτηρίων (ύπογείων) παρὰ τὴν βόρειον πλευρὰν αὐτῆς δεδομένου ὅτι τὰ ὑπάρχοντα δημοτικὰ τοιαῦτα εύρισκονται εἰς ἐλειενὴν κατάστασιν. Μελετᾶται δὲ καὶ ἡ ἀνέγερσις τουριστικοῦ περιπτέρου εἰς τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τῆς ἐν λόγῳ πλατείας.

'Ομοίως ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐτέθη εἰς τὸν νέον προϋπολογισμὸν κονδύλιον ἐκ 5.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ἱστορικῆς λιθίνης γεφύρας τοῦ Ἀώου, τὰ στηθαῖα καὶ λιθόστρωτα τῆς ὁποίας κινδυνεύουν νὰ καταστραφοῦν ἐντελῶς ὑπὸ τῶν ἀγυιοπαίδων τῆς Κάτω Κονίτσης οἱ ὁποῖοι, ως ἀνεγράψαμεν καὶ ἄλλοτε, ἀποσποῦν τοὺς λίθους καὶ τοὺς ρίπτουν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ χάριν παιδιάς.

Τὴν 10-4-68 ἀφίχθησαν εἰς Κόνιτσαν αἱ κυρίαι Λύκα (Μάνα τοῦ Στρατιώτου), Χωραΐτου, Μακρῆ, καὶ Γιαννῆ τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου, καὶ διένειμον πρὸς τοὺς ὀπλίτας τοῦ Τάγματος Ἐθνοφυλακῆς δέματα μὲ ἴματισμὸν. Ἐπὶ τῇ εὔκαιρίᾳ δὲ τῆς διανομῆς ἐγένετο καὶ μικρὰ τελετὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ώμίλησαν καταλλήλως ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος Ἐθνοφυλακῆς Κονίτσης ταγκχῆς κ. Νικ. Τζώρτζης καθὼς καὶ ἡ κυρία Καλλιόπη Λύκα. Κατόπιν ἡ Κα Λύκα μετὰ τῆς Κας Μακρῆ μετέβησαν εἰς Πυρσόγιανην καὶ διενήργησαν διανομὴν δεμάτων καὶ πρὸς τοὺς Ἐθνοφύλακας τῆς ἐκεῖ περιοχῆς.

'Η δῖς Καίτη Μ. Πατέρα ἐκ Κονίτσης ἐδώρησε πρὸς τὸν Κεντρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τῆς Κοινότητος Καλλιθέας (Γορίτσης) 2.000 δραχμὰς καὶ δέκα πολυτελεῖς κανδήλας. 'Ομοίως ὁ ἐκ Καλλιθέας κ. Νικ. Πρόκος ἐδώρησεν εἰς τὸν αὐτὸν Ναὸν ἓνα ἡλεκτρικὸν πολυέλαιον, καὶ ἡ Κα Φρειδερίκη Λάμπρου ἓνα τάπητα καὶ διαδρόμους πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ δαπέδου.

'Υπὸ τοῦ ἀποσταλέντος ὑπὸ τῆς Νομαρχίας πρωθητῆρος (μπουλντόζα) ἐξεκαθαρίσθη ἡ ἀπὸ Κονίτσης μέχρι Πάδων ὀδὸς καὶ ἐπανελήφθη ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ χειμῶνος διακοπῆσα δι' αὐτοκινήτου συγκοινωνία.

Τὴν 11-4-68 διενεργήθη εἰς Κόνιτσαν ὁ ἀντικαρκινικὸς ἔρανος, καὶ συνεκεντρώθη τὸ ποσὸν τῶν 7.400 δραχμῶν

'Ο Δήμαρχός μας κ. Καρατζῆμος εἰδοποιήθη τηλεγραφικῶς ὑπὸ τοῦ κ. Νομάρχου ὅτι διετέθη ἥδη ὡς Α' δόσις τὸ ποσὸν τῶν 3.500.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Γυμνασιακοῦ κτιρίου Κονίτσης, καὶ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ λάβῃ χώραν καὶ ἡ δημοπράτησις τοῦ ἔργου.

Τὴν 13-4-68 ἐγένετο εἰς Κόνιτσαν συγκέντρωσις τῶν ἀγροτῶν τῆς πόλεως καὶ περιοχῆς πρὸς ἐκδήλωσιν εύγνωμοσύνης διὰ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν ἡ ὅποια ἐλαβεν ὑπὲρ αὐτῶν μέτρα τῆς ἀπαλλαγῆς των ἀπὸ τὰ χρέη. Ἐνδεδυμένοι μὲ τὰ γιορτινά των καὶ μὲ ἔθνικὰς ἐνδυμασίας οἱ ἀγρόται μας, καὶ ἐποχούμενοι τῶν τρακτέρ, καὶ λοιπῶν γεωργικῶν μηχανημάτων, ὀχημάτων καὶ ὑποζυγίων ἀκόμη, παρήλασαν διὰ μέσου τῆς Κεντρικῆς Ἀγορᾶς συνοδευόμενοι καὶ ἀπὸ κομπανίαν λαϊκῶν ὄργανων, καὶ ἀκολούθως συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν Πλατεῖαν ὅπου ὁ κ. Μιλτ. Νικολός, ώμίλησεν πρὸς αὐτοὺς ἐκφράσας τὴν εύγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν

Κατόπιν ἔχορεύθησαν εἰς τὴν Πλατεῖαν λαϊκοὶ χοροὶ ἀπὸ λυγερόκορμες ἀγροτονεάνιδες μὲ ἔθνικὰς ἐνδυμασίας καὶ ἡλιοκαεῖς ἀγρότας μας.

'Ομοίως τὴν 13-4-68 ἐγένετο εἰς Κόνιτσαν συγκέντρωσις τῶν δημοδιδασκάλων τῆς περιοχῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας διεξήχθη συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ καταρτιζομένου νέου Συντάγματος, καὶ διάφοροι δημιληταὶ ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις καὶ κρίσεις τῶν ἐπ' αὐτοῦ.

Τὴν 14-4-68 ἐδόθη εἰς τὴν αἱθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης διάλεξις ύπὸ τοῦ ἀφιχθέντος ἐξ Ἰωαννίνων καθηγητοῦ κ. Τζάλλα, μὲ θέμα «Ἡ πολιορκία καὶ ἡ ἡρωϊκὴ ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου», τὴν ὅποιαν παρηκολούθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀκροαταί.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μεγάλης ἑβδομάδος ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Σεβαστιανὸς μετέβη εἰς διάφορα χωρία τῆς Ἐπαρχίας μας χοροστατήσας καὶ κηρύξας τὸν Θεῖον Λόγον· τὴν δὲ ἐσπέραν τῆς Μεγάλης Πέμπτης ἔχοροστάτησεν εἰς Δελβινάκιον καὶ τὴν Μ. Παρασκευὴν κατὰ τὴν Ἱερὰν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου ἐνταῦθα, ὥπως καὶ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

Διενεμέθησαν ἐπίσης ύπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ δέματα μὲ τρόφιμα κλπ. πρὸς τοὺς ἀπόρους τῆς Κονίτσης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μ. ἑβδομάδος.

Τὸν ἑορτάσαντα Στρατόν μας ἐπεσκέφθησαν κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Πάσχα αἱ Πολιτικαὶ ἀρχαὶ καὶ πλεῖστοι Κονιτσιώται, εὐχηθέντες πρὸς τὸν κ. Διοικητήν τοὺς κ.κ. ἀξιωματικοὺς, καὶ ὥπλίτας, τὰ Χρόνια Πολλὰ καὶ Χριστὸς Ἀνέστη.

Τὴν 22-4-68 ὁ Δήμαρχος κ. Θ. Καρατζῆμος μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Δημ. Συμβουλίου κ. Ε. Κιτσάτη καὶ ἄλλων Δημοτικῶν Συμβούλων μετέβησαν εἰς Βούρμπιανην καὶ διένειμον διάφορα Πασχαλινὰ δῶρα πρὸς τοὺς ὥπλίτας τῶν ἀκριτικῶν φυλακίων μας.

Ομοίως τὴν 22-4-68 ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 21ης Ἀπριλίου συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Πλατεῖαν Κονίτσης πολλοὶ ἀγρόται τῆς πόλεως καὶ ἔχόρευσαν Ἐθνικοὺς χοροὺς εἰς τοὺς ὅποιους ἔλαθον μέρος καὶ ὁ κ. Στρατιωτικὸς Διοικητὴς, ὁ κ. Δήμαρχος, καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν. Ἀκολούθως δὲ ἡ διμοιρία ἐπιδείξεων τοῦ 583 τάγματος ἐξετέλεσεν ώραίας καὶ θεαματικὰς ἀσκήσεις, καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἐξέσπασεν εἰς ζητωκραυγάς. Παρόμοιαι ἑορταστικαὶ ἐκδηλώσεις ἔλαθον χώρα καὶ εἰς Ἀγ. Παρασκευὴν, Βούρμπιανην, Πυρσόγιανην, Ἀμάραντον καὶ εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς Ἐπαρχίας μας.

Ἐπίσης τὴν 22-4-68 ἀφίχθησαν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου μας Νέοι τῶν Θρησκευτικῶν ὄργανώσεων Ἀγρινίου καὶ Λαρίσης οἵτινες τὴν ἐσπέραν ἐτραγούδησαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Πλατεῖαν διάφορα Θρησκευτικὰ ἄσματα καὶ ἀπήγγειλαν

ποιήματα καὶ διαλόγους θρησκευτικοῦ περιεχομένου. Φιλοξενηθέντες δὲ εἰς τὸ Γυμνασιακὸν Οἰκοτροφεῖον ἐκκλησιάσθησαν τὴν ἐπομένην ἐνταῦθα καὶ κατόπιν ἀνεχώρησαν ἀφοῦ ἐπεσκέφθησαν προηγουμένως τὰ ἀκριτικὰ φυλάκια καὶ τὸ χωρίον Μολυβδοσκέπαστον.

Τὴν 23-4-68 ἑορτάσθη εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ 583 τάγματος ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου προστάτου τοῦ πεζικοῦ. Ἐγένετο λιτανευσίς τῆς εἰκόνος τοῦ Μεγαλομάρτυρος, καὶ ἀκολούθως ἐψάλη ἐπιμνημόσυνος δέησις χοροστατούντος τοῦ Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου μας. Κατόπιν ἐπηκολούθησε προσκλητήριον τῶν νεκρῶν τοῦ τάγματος (πεσόντων ύπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος), καὶ ἐρρίφθησαν πρὸς τιμήν των οἱ κεκανονισμένοι πυροβολισμοί. Ἐν συνεχείᾳ ἀνεγνώσθη ύπὸ ἀξιού κοῦ ἡ ἡμερησία διαταγὴ τοῦ τάγματος, καὶ κατόπιν ὁ Διοικητὴς αὐτοῦ ἀντισυν)χης κ. Ζάϊδας μετὰ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν ἐδεξιώθησαν τοὺς ἐπισήμους καὶ τοὺς πολυπληθεῖς Κονιτσιώτας οἱ ὅποιοι παρευρέθησαν εἰς τὴν ἑορτὴν.

Οἱ Ἀγρόται Ἀετόπετρας, Μαζίου, Δήμου Κονίτσης, Μολυβδοσκεπάστου, Βούρμπιανης, Φούρκας, Κλειδωνιάς, καὶ ἄλλων Κοινοτήτων, ἀπέστειλαν εὔχαριστήρια τηλεγραφήματα πρὸς τὴν Ἐθν. Κυβέρνησιν διὰ τὴν διαγραφὴν τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν.

Εἰς τὸ χωρίον Καλλιθέα ὁ μικρὸς παῖς τοῦ Χρ. Λάκκα ἔθεσεν πῦρ χάριν παδιάς εἰς τὴν χορταποθήκην τοῦ πατρός του ἥτις ἀπετεφρώθη μετὰ τοῦ ἐντὸς αὐτῆς ύπάρχοντος χόρτου καὶ ἐνὸς μικροῦ μόσχου.

Ἐγένετο ἡ δημοπράτησις τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔξωτερικοῦ ύδραγωγείου τῆς Κοινότητος Ἀγίας Παρασκευῆς, ἡ δαπάνη τοῦ ὅποιου προϋπολογίσθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν 1.300.000 δραχμῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ἀφίχθησαν εἰς τὴν Κόνιτσαν ἀρκετὰ πούλμαν μὲ τουρίστας καθὼς καὶ ιδιωτικὰ αὐτοκίνητα.

— Ἀπέθανεν καὶ ἐκηδεύση εἰς Ἀθήνας ἐν μέσω προσφιλῶν οἰκείων συγγενῶν καὶ πλείστων μελῶν τῆς Κονιτσιώτικης παροικίας ἡ σεβαστὴ δέσποινα ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, προσφιλὴς μήτηρ τῶν φίλων βιομηχάνων ἀδελφῶν Περικλέους καὶ Διομήδους Παπαχαραλάμπους.

— Εἰς Ἀθήνας ἀφίχθη ἐκ Κογκὸς ὁ συμπατριώτης μας κ. Δημ. Δούκας.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οι έπιθυμοῦντες νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατωτέρω κατάλογον παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθυνθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος Ἀργιάννης, Ἀσκληπιοῦ 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ. Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
Ἰωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, Ἀλεξ. Σούτσου 5,
τηλ. 613-661.
Ναπολέων Μπάρκης, Ἀκαδημίας 63, 632 595
Νίκος Πύρρος, Ἐμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
Ιω. Ἀδαμαντίδης, Γ. Σταύρου 6, τηλ. 317-669

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος,
Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746
Εύάγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55,
Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072
Νικόλ. Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος,
Στούρναρα 49, τηλ. 634-4706, οἰκία: 651-498
Παντελῆς Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. Ἀντωνιάδου 1, τηλ. 815-850
Βασίλ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος - Παθολόγος. Βορείου Ἡπείρου 114, τηλ. 841-662
Φώτιος Γουσγούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116,
τηλ. 616-563
Νικόλ. Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης Ὁκτωβρίου
242, τηλ. 813-664
Ἀριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ.
Φρειδερίκης 40, Περιστέρι, τηλ. 571-612
Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ Ἀκρίτα
15, τηλ. 641-872
Χαρ. Κούσιος Παθολόγος, Πατρ. Ἰωακείμ 45,
τηλ. 722-507
Μιχ Μηλίγκος, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκαλιστήρη 18, τηλ. 874-568
Φώτης Μπαρχ, Μαιευτήρ Γυναικολόγος, Ὁμήρου 58, Τηλ. 623.210
Ἀνδρέας Μπούζας δόφθαλμίατρος Σκουφᾶ 59
τηλ. 611.172
Ἰωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος - Ἀναισθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664
Νικόλαος Τράντας, Ὁφθαλμίατρος - Ὅφηγητ.,
Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812-717
Βασίλειος Χρήστου, Ἀκτινολόγος, Κανάρη 19,
τηλ. 611-391
Χρῆστος Χρήστου, Χειρουργὸς, Λιβίνη 4 (τέρμα
Ἰπποκράτους), τηλ. 647-765
Τάκης Γούσιας, Ἰατρὸς - Χειρουργὸς
Βασ. Σοφίας 37, τηλ. 716-090
Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος - Καρδιολόγος, Κύπρου 72, τηλ. 845-593
Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος - Καρδιολόγος,
Ἀραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀρ. Πύρρος,
Νικ. Πύρρος
Σερ. Φράγκος
Κωσ. Φρόντζος
Κωσ. Λαζαρίδης

όδος Μπότσαρη
» »
» Καπλάνη
» Μπότσαρη
» 28ης Ὁκτωβρίου 75

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη Ἀδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Εύάγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ. 613-508
Φούλα Κρέμου Βουκουρεστίου 20, Τηλ. 611.786
Κ. Φλῶρος, Χαρ. Τρικούπη 65, Τηλ. 625 177
ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κ.λ.π.
Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σοφίας 133, τηλ. 662-893
Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου
22, τηλ. 531-428
Γεώργιος Ράγκας, Πολ. μηχανικός, Σωκράτους
59, τηλ. 520-719
Γκόσιος Ὀρέστης, πολ. μηχανικός, Πλ. Ὄμονοιας 9, τηλ. 529-637
Κωντίνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, Ἀριστείδου 10, τηλ. 234-225
Χρῆστος Φλῶρος, μηχανολόγος - ἡλεκτρολόγος,
Γραβιᾶς 16, τηλ. 623-449
Τεχνικὸν Γραφεῖον Δ. Τσάνου, Σωκράτους 59
τηλ. 520-719
Τεχνικὸν Γραφεῖον, Ἐπαμ. Παπαχρήστου, μηχανικοῦ, Χαλκοκονδύλη 36, τηλ. 533-821
Τεχνικὸν Γραφεῖον Θ. Μηλίγκου, Ἰωνος 5,
τηλ. 531 729

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ιωάννινα», Ν. Τσάκας, Βεραντζέρου 10, τηλ.
523-204

«Στάνλεϋ» Β. Ρόζος, Δ. Παγώνης καὶ Ε.
Τσάνος, Ὁδυσσέως 1, τηλ. 531-780

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικὰ διάφορα», Βεατρίκη Τσαλαμάνη, Ἀγ. Μάρκου 10, τηλ. 224-486.

Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν καὶ Εἰσαγωγαὶ (Ἐσωρουχα-Δαντέλλες-Πλεκτὰ κλπ.), Μίλτος Ζαφείρης Ο.Ε., Ἀθηναΐδος 3, τηλ. 229-564

«Νεωτερισμοὶ» Ἀ)φοὶ Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη
348, τηλ. 234-070

Κορνίζες — Πίνακες, Χρῆστος Ράγκας, Βύσσης
21, τηλ. 314 264

Ραφεῖον: Φροντζὸς Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ.
236-328

Εἰσαγωγαὶ: Εἰδη Γυναικεῖα, Φλῶρος Νικόλ.,
Εύαγγελιστρίας 5, τηλ. 236-927

Λογιστικὰ Νίκος Καρρᾶς, Επιδαύρου 21,
τηλ. 534-605

Ἐλαιοχρωματιστὴς Ἀνδρέας Γκόντζος, Φωτιάρα 49, τηλ. 917-892

Ραφεῖον Νίκος Καρρᾶς, Φειδίου 2, Τηλ. 627-193

Εύθ. Κήττας: Ἐμπορος ξυλείας δόδος Δημοσθένους 69, τηλ. 529-538

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀθαν. Μανέκας, ώτορινολαρυγγολόγος
δόδος Καραϊσκάκη

Ἀλ. Πηγαδᾶς, δόδοντίατρος, Γιαλί-Καφενέ
Κων. Κίγκας, » δόδος Σαμολ
Δημ. Κήττας Παθολόγος 28 Ὁκτωβρίου 12
Τηλ. 82-52

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κώστας Γέγιος: Ἐστιατόριον «Ἡ Κόνιτσα»
δόδος Καραϊσκάκη 9